

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსიი“ ერთი

ვერსია

ფასი 50 თეთრი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№80 (975) 25 - 27 ივლისი, 2014 წელი

სამართალი

დავის გადაწყვეტის ალტერნატიული გზები

33.7

ქრისტინა-დემოკრატები ნინო ბურჯანაძეს სასამართლოში უჩივიან

33.4

„ეს იყო პოლიტიკური ფარსი, რომელიც ყველამ ერთად გავითამაშეთ! მაშინ ბურჯანაძე ქმნიდა ილუზიას, რომ იყო მეორე ოპოზიციური ძალა საქართველოში, რომელიც ნაციონალებზე მეტ შედეგს დადებდა, შექმნიდა პოლიტიკურ კრიზისს, მოითხოვდა ვადამდელ საპარლამენტო არჩევნებს. ხელშეშლა პოლიტიკურ დანაშაულად ჩაგვეთვლებოდა...“

ვინ რამდენ მიდიონად გაყიდა პარტია

ნერილი ბაროს

33.8

„ციხეში ხომ არავინ გაჩმორებს? ამბობენ, „სვიდეფას“ (ვანოს) არ ევასება და ვიარბვებაო, არ მოუთმინო მაგას არაფერი...“

რაინდი ლევან პასაძე – ორსახოვანი იანუსი

რაგომ აცარებს აქციას „კაზანციპის“ წინააღმდეგ, რით დაავერბოვკა რუსუდმა კაგებემ და რა კავშირი ჰქონდა ამერიკედ პროფესორ კერ უოდკერთან

33.3

m² თამარაშვილის ქუჩაზე ახალ პროექტს იწყებს

რა უპირატესობა აქვს „m² თამარაშვილზე“ საცხოვრებელ კომპლექსს

33.6

„კაზლიაზნიკი“ და „საქათვი“ ზონაზე

როგორ მოაწყვა „ქათამმა“ წარბამ ვაი ბიჭები და როგორ გახდა მყურებელი

ნატიფრის ღლიური

33.8

ყვითელი ავტობუსის მძღოლები გაფიცვით იმუქრებიან

ტრანსპორტის მუშაკთა პროფკავშირის პრეზიდენტი მძღოლებზე თავდამსხმელების დასჯას ითხოვს

მერაბ ბერიძე
599-45-50-26

ტრანსპორტის მუშაკთა პროფკავშირი ფონიჭალაში, ყვითელი ავტობუსის მძღოლის სიკვდილში დამნაშავე პირის უმკაცრესად დასჯას მოითხოვს. პროფკავშირის პრეზიდენტი ლავრენტი ალანია, ავტობუსის მძღოლებსა და კონტროლიორებთან ერთად განცხადება გაავრცელა. მისი თქმით, პირველი შემთხვევა არაა, როცა მძღოლებზე ძალადობენ და დამნაშავეებმა პასუხი უნდა აგონ. ალანია აპირებს, გამოაქვეყნოს მძღოლებზე თავდასხმისა და ძალადობის სტატისტიკა. 22 ივლისს, ტრანსპორტის მუშაკთა პროფკავშირის ინიციატივით, თბილისში, რუსთაველი, გარდაბანში, გორში, ქუთაისსა და ფოთში, ყვითელი ავტობუსები და სამარშრუტო ტაქსები, ასევე სასწრაფო სამაშველო სამსახურისა და კერძო ტრანსპორტის მძღოლები 1 წუთით შეჩერდნენ და საყვირი მისცეს. საქალაქო ტრანსპორტზე კი შავი ლენტები გაკეთდა. „ვერსიასთან“ საუბრისას, ტრანსპორტის მუშაკთა პროფკავშირის პრეზიდენტი **ლავრენტი ალანია** აცხადებს, რომ 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, „**ვიტომპო-**

ლიტიკოსები და საზოგადო მოღვაწეები, ტელეეთერი მოუწოდებდნენ მოქალაქეებს, ტრანსპორტში ფული არ გადაეხადათ, ეცემით მძღოლები და კონტროლიორები. ასეთი დამოკიდებულების გამო, სატრანსპორტო მუშაკებზე ზეწოლის 80-მდე შემთხვევა დაფიქსირდა, რასაც ხელი-სუფლების ორგანოების მხრიდან სათანადო რეაგირება არ მოჰყოლია, არავინ დაისჯა, რის გამოც მგზავრები მძღოლებზე ზეწოლას თამამად აგრძელებენ. ამ დღეებში მსგავსი ფაქტი, იმავე ადგილას მოხდა, სადაც უდანაშაულო მძღოლი მოკლეს. დამნაშავე პოლიციამ დააკავა და სასამართლომ გამოუშვა. დღეს მძღოლი თავს უსაფრთხოდ ვერ გრძნობს, ამიტომ არ გამოვირცხავ, უახლოეს დღეებში სამუშაო შესრულებაზე საერთოდ უარი თქვან“.
ალანიას თქმით, ვითარებიდან გამოსავალი კანონის გამკაცრებაა. კანონში უნდა ჩაინეროს — ვინც მძღოლს შეანუხებს, დაისჯება. დამნაშავეს დადგენის გამარტივების მიზნით, ავტობუსებში ვიდეოკამერები უნდა დამონტაჟდეს. ახალ ავტობუსებში მძღოლის კაბინა იზოლირებული უნდა იყოს, ბოლო გაჩერებაზე კი პატრული მორიგეობდეს, განსაკუთრებით 7 საათის შემდეგ.

პერსონიუსი

პატრიარქი სამშობლოში დაბრუნდა

სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი, უწმინდესი და უნეტარესი ილია მეორე გერმანიიდან სამშობლოში დაბრუნდა. თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში, უწმინდესი ჩარტერული რეისით თანმხლებ პირებთან ერთად ჩამოვიდა.

მას აეროპორტში მრევლი და სასულიერო პირები დახვდნენ. პატრიარქის ესკორტი აეროპორტის შესასვლელთან რამდენიმე წამით გაჩერდა და ილია მეორემ მრევლი დალოცა. მან აეროპორტის ტერიტორია კომენტარის გარეშე დატოვა. კათალიკოს-პატრიარქი აეროპორტიდან სამების საკათედრო ტაძრისკენ გაემართა, სადაც ტაძარი მოილოცა. „**ძალიან მომენტარა საქართველო და ძალიან მომენტარტო თქვენ. მე ვგრძნობდი თქვენს ლოცვებს, ღმერთმა დაგლოცოთ**“, — მიმართა უწმინდესმა სამების ტაძარში შეკრებილ მრევლს. ტაძრის მოლოცვის შემდეგ კათალიკოს-პატრიარქი საპატრიარქოში გაემგზავრა.

ექიმ ცისანა შარტავას განმარტებით, ილია მეორეს გერმანიაში კარდიოლოგიური კუთხით გეგმურ-პროფილაქტიკური გამოკვლევა და მკურნალობის 18-დღიანი კურსი ჩაუტარდა. უწმინდესი ბერლინთან ახლოს ბრანდერბურგის ჰოპერგარტენის ერთ-ერთ სარეაბილიტაციო ცენტრში მკურნალობდა. პატრიარქი თავს კარგად გრძნობს, მისთვის ეს ვიზიტი გერმანიაში სამკურნალო და სარეაბილიტაციო კურსის გარდა, ერთგვარი დასვენებაც იყო. გამგზავრება თებერვალში იგეგმებოდა, თუმცა, უწმინდესის დატვირთული სამუშაო გრაფიკის გამო ვერ მოხერხდა. პატრიარქი გერმანიაში 2 ივლისს გაემგზავრა. სამი კვირის განმავლობაში უწმინდესი ბერლინის ერთ-ერთ კლინიკაში მკურნალობდა.

„**ინტერპრესნიუსი**“

ოჯახური ძალადობის სტატისტიკა

2007-2014 წლების (იანვარი-ივნისი) პერიოდში სულ დაფიქსირდა ძალადობის 1102 ფაქტი, მათში მონაწილე 2223 პირით. მოძალადეების შორის ქარბობს მამაკაცები — 1014, ხოლო ქალების რაოდენობა 82-ია. აღნიშნულ პერიოდში ოჯახური ძალადობის მსხვერპლი გახდა 1010 ქალი და 117 მამაკაცი. ოჯახური ძალადობის სახეებიდან საქართველოში ქარბობს ფიზიკური (36%) და ფსიქოლოგიური ძალადობა (55%), ხოლო დანარჩენ ოჯახურ ძალადობებზე მთლიანად მოდის — 9%. 2013-2014 წწ. (6 თვეში) ოჯახური ძალადობის ფაქტებთან დაკავშირებით დევნა დაიწყო სსკ 11 პრიმა და 126 პრიმა მუხლებით 310 პირის მიმართ, აქედან 289 მამაკაცი და 21 ქალი. დაზარალებულად ცნობილია 468 პირი, აქედან მამაკაცი 96, ქალი — 372.

„**ვერსიასტრისი**“

მთავრობის ახალ შემადგენლობას პარლამენტი 26 ივლისს დაამტკიცებს

გიორგი მარგველაშვილის მიერ საკანონმდებლო ორგანოში წარდგენილი მთავრობის შემადგენლობა ასეთია: საქართველოს პრემიერ-მინისტრი — ირაკლი ლარიბაშვილი, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი — თამარ სანიკიძე, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრი — ელგუჯა ხოკრიშვილი, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი — გიორგი კვირიკაშვილი, საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრი — კახა კალაძე, საქართველოს თავდაცვის მინისტრი — ირაკლი ალასანია, საქართველოს იუსტიციის მინისტრი — თეა წულუკიანი, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრი — მიხეილ გიორგაძე, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრი — სოზარ სუბარი, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრი — დავით შავლიაშვილი, საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი — მაია ფანჯიკიძე, საქართველოს სასაზღვაო ტრანსპორტისა და პრობაციის მინისტრი — გიორგი მღებრიშვილი, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრი — ოთარ დანელია, საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრი — ლევან ყიფიანი, საქართველოს ფინანსთა მინისტრი — ნოდარ ხადური, საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი — ალექსანდრე ჭკვიანი, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი — დავით სერგეენკო, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში — ალექსი პეტრიაშვილი, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში — პაატა ზაქარეიშვილი, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი დიასპორის საკითხებში — გელა დუმბაძე. მინისტრთა კაბინეტის ახალი შემადგენლობის დამტკიცებას პარლამენტი შაბათს, 26 ივლისს ეგემავს.

„**პირველი**“

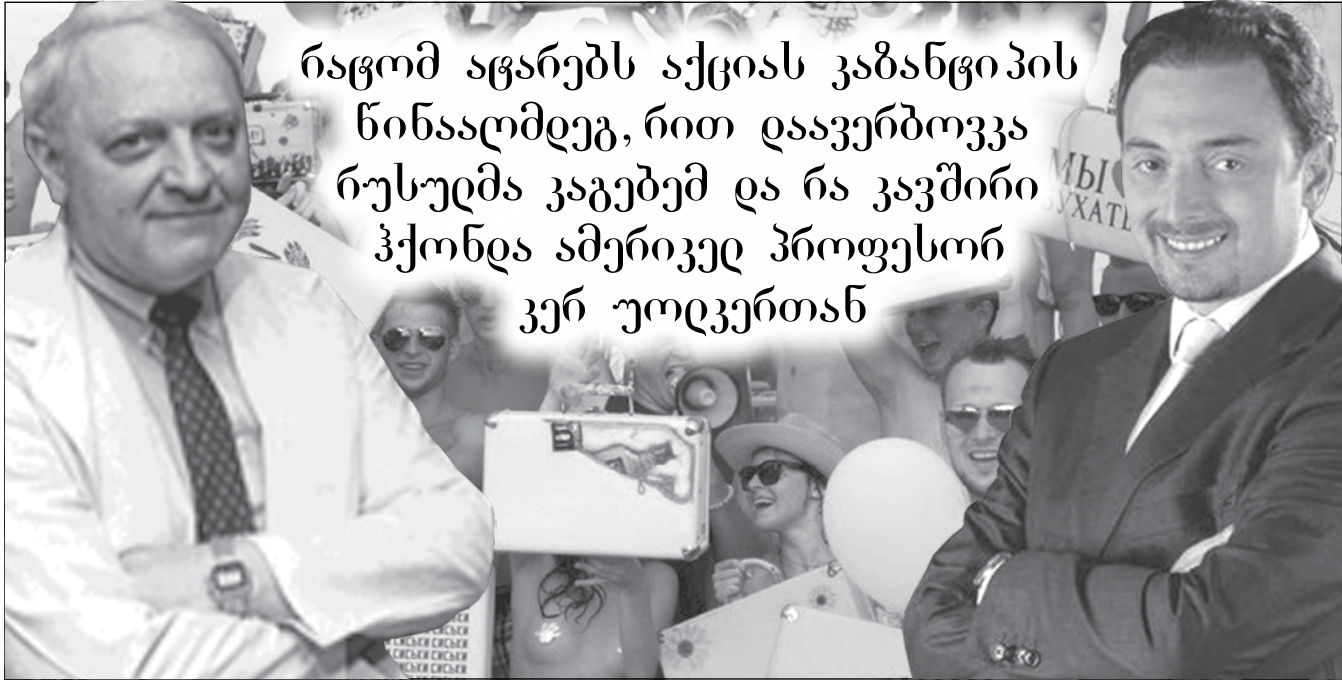

სამსხე-ჯავახეთში მოქალაქეებმა დიდი ოდენობით იარაღი და საბრძოლო მასალა ჩააბარეს

შს-ს სამცხე-ჯავახეთის სამხარეო მთავარი სამართველოს ახალქალაქის, ასპინძისა და ნინოწმინდის რაიონულ სამმართველოებში მოქალაქეებმა წარმოადგინეს და ნებაყოფლობით ჩააბარეს: ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღისთვის განკუთვნილი სხვადასხვა კალიბრის 3428 საბრძოლო ვაზნა, სხვადასხვა ტიპის 62 ხელყუმბარა, 11 ცალი გადაჭრილი თოფი, 3 პისტოლეტი, 1 შაშხანა და სხვადასხვა სახის საბრძოლო მასალა. სულ ჩაბარებულია: ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღისთვის განკუთვნილი სხვადასხვა კალიბრის 3428 საბრძოლო ვაზნა, „**ეფ-1**“-ის ტიპის 35 ცალი, „**ერ-გე-დეს**“ ტიპის 4 ცალი და „**ერ-გეს**“ ტიპის 23 ცალი ხელყუმბარა, „**ერ-კა-გე 3**“ ტიპის ტანკსანიანადმდეგო 5 ყუმბარა, 11 ცალი გადაჭრილი თოფი, „**ტოზ-8-01**“-ის ტიპის 1 შაშხანა, „**უ-ზე-ერ-გე-ემ**“-ის ტიპის 43 ცალი ამფეტეი ფალია, 3 პისტოლეტი, „**ბე-ემ15**“-ის ტიპის 1 გასროლა, სანადირო თოფის 10 მასრა, ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღის 3 მჭიდი, 3 ცალი საკვამლე კოჭა, 10 ცალი ცილინდრული ფორმის საგანი და „**ტე-ემ 62**“-ის ტიპის 1 ცალი სასწავლო-ტანკსანიანადმდეგო ნაღმი. გამოძიება ცეცხლსასროლი იარაღის და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 236-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით).

„**ვერსიასტრისი**“

რაინდი ლევან პასაძე – ორსახოვანი იანუსი

რაინდი ლევან პასაძე, რით დაავერბოვკა რუსულმა კაგებემ და რა კავშირი ჰქონდა ამერიკელ პროფესორ კერ უოდვერთან

ინტერვიუ
593-51-52-04

26 ივლისს თბილისში საპროტესტო აქცია გაიმართა. ამჯერად, ბიზნესმენ ლევან ვასაძის ორგანიზებით — ჩოხა-ახალუხში გამონყობილი რაინდი, თანამოაზრეებთან ერთად, კაზანტიპის წინააღმდეგ გაილაშქრეს, დაგმობს „გარყვნილების ბუდე“ და კბილებით დაიცავს ქართულ ტრადიციებს. აქცია მთავრობის კანცელარიასთან მოწყობილი და მას შაბათის ღამის შემდეგ, სასულიერო პირები, ასევე სხვადასხვა ეკლესიის მრევლი შეუერთდნენ. მოგვიანებით, აქციის ორგანიზატორები მთავრობაში პეტიციას აფრენენ, რომლის საშუალებითაც, როგორც თავად აცხადებენ, თავის პოზიციას გამოხატავენ. პეტიციის მთავარი არსი ის იქნება, რომ ქართული საზოგადოება წინააღმდეგება საქართველოში კაზანტიპის ჩატარებას, რადგან ფესტივალი გარყვნილების პროპაგანდაა. აქციის ორგანიზატორების აზრით, იმას, რომ კაზანტიპი გარყვნილების ბუდეა, მისი ფორმისა და შინაარსის გარდა, ლონისძიების Facebook-გვერდზე გამოქვეყნებული კაზანტიპის „რესპუბლიკის“ მთავარი კანონიც ამტკიცებს — „იყავი ბედნიერი და ისიამოვნე“.

ლევან ვასაძეს მიაჩნია, რომ კაზანტიპის მონაწილეები ისიამოვნებდნენ მიიღებდნენ და გაბედნიერდებოდნენ მხოლოდ გარყვნილებით. თავად ლონისძიების ორგანიზატორების მტკიცებით კი, კაზანტიპი ყოველწლიური ელექტრონული საცეკვაო მუსიკის ფესტივალია, რომელიც 1992 წლიდან 2013 წლის ჩათვლით უკრაინაში, ყირიმის ნახევარკუნძულზე იმართებოდა. რუსეთის მიერ ყირიმის ოკუპაციის შემდეგ კი მისი საქართველოში ჩატარება გადაწყდა.

რუსეთის ხსენებაზე, ერთი კარგი რუსული გამოთქმა გამახსენდა — „კაჟდი პონიმაეტ პო მერე სვოიე ისპორჩენისტი“. რუსეთში ნაცხოვრებ და რუსულ სპეცსამსახურებთან სიახლოვეს მყოფ ვასაძეს, ამ ფრაზის ნაკითხვა-გააზრება არ გაუჭირდება. სამაგიეროდ, რიგით მოკვდავებს შეიძლება გაუჭირდეთ იმის გაგება, ვასაძემ კაზანტიპში გულწრფელად ამოიკითხა ქართველი ერის გარყვნილის საფრთხე, თავისი გაფუჭებულობის ხარისხით აღიქვა ფესტივალი გარყვნილების ბუდედ თუ ლონისძიების წინააღმდეგ დაგეგმილი საპროტესტო აქციაც მისი სამომავლო პოლიტიკური კარიერისთვის წინგადადგმული კიდევ ერთი ნაბიჯია?

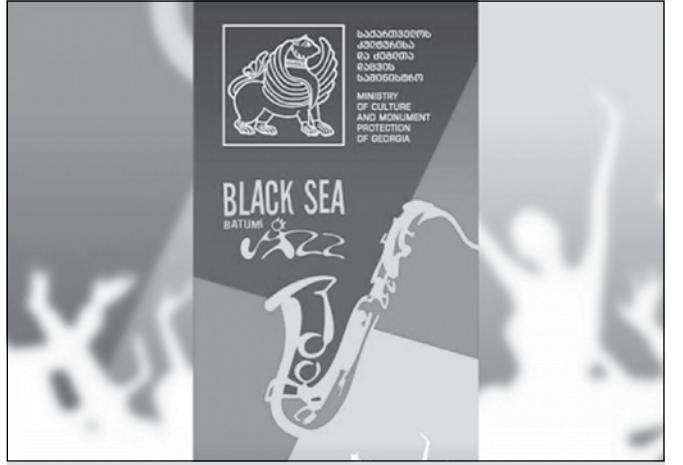
არსებობს უფლება სამივე ვერსიას აქვს, თუმცა ვასაძის ბერაუნდის გახსენების შემდეგ, მეორე და მესამე ვარიანტი უფრო დამაჯერებლად მოგეჩვენება. ბერაუნდში ამჯერად ვასაძის ვენებები იგულისხმება — პოლიტიკურ კულუარებში უკვე ალაპარაკდნენ, რომ რაინდმა, ყმანვილკაცობაში, საპირისპირო სქესის მიმართ ინტერესი დაკარგა და ლტოლვა ბიჭების მიმართ გაუჩნდა. ეს გარდასახვა ჯერ კიდევ 90-იან წლებში იგრძნო მაშინ, როცა საქართველოში იარაღით დარბობდნენ და ვასაძისთვის ტყვიის დახლას, სექსუალური გამოხედვის გამოც კი არავინ მოერიდებოდა. როგორც ამბობენ, მაშინ მომავალმა რაინდმა, სადაც არა სჯობს, გაცლა სჯობს, პრინციპით იხელმძღვანელა და სექსუალური მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად შორეულ ამერიკას მიაშურა.

თავისუფლების მოყვარულ ამერიკელებს შორის, ვასაძემ თურმე თავი ისე იგრძნო, როგორც თევზმა წყალში. ან ვასაძე ვინ იყო შტატებში, ან მისი ვნებები, ვინმეს შეემჩნია და გაკვირვებოდა. იქ ურთიერთობები მალე აენყო და როგორც ამბობენ, მომავალმა რაინდმა ერთმანეთის მიყოლებით, რამდენიმე ბოიფრენდიც გამოიცვალა. პირველი თურმე ნიუ იორკის ერთ-ერთი იურიდიული კომპანიის იურისტი იყო, მომდევნოთაგან ერთ-ერთი კი — ცნობილი ამერიკელი, მედიცინის პროფესორი, ემორის უნივერსიტეტის სამედიცინო დოქტორი კენ უოკერი (Kenneth Walke) გახლდათ, რომელიც აღნიშნულ უნივერსიტეტში 1971 წლიდან მოღვაწეობს. პოლიტიკურ კულუარებში ამბობენ, რომ ვასაძე-უოლკერს დღემდე აქვთ ურთიერთობა, თუმცა არაა გამორიცხული ასე არც იყოს. ამის მიზეზი კი, უკვე მისი მოსკოვური მოღვაწეობაა — ამბობენ, ამერიკის შემდეგ, ცხოვრების წესის გამო, ვასაძეს სამშობლოში დაბრუნება არც უფიქრია და ამიტომაც მიაშურა დიდ რუსეთსო. იქ კი, ვლადისლავ სურკოვი გაიცნო, რომლის მეშვეობითაც, რუსულმა კაგებემ, ვასაძე დაავერ-

ბოვკა, კარგად აპრობირებული მეთოდით — „პოლიტიკური ვასაძის“ თქმით, სურკოვმა ვასაძის დაშინდა, სწორედ პირადი ცხოვრებითა და სექსუალური ორიენტაციით შეძლო. ასე იქცა სურკოვი ვასაძის ლობად. მან მომავალ რაინდს „ქართული პროექტის“ კონკურსშიც რამდენჯერმე მიაღებინა მონაწილეობა: პირველად, 2002-03 წლებში, როცა შევარდნაძეს პრეზიდენტობის ვადა ეწურებოდა და მის მემკვიდრედ, მოსკოვი თავის კანდიდატს არჩევდა. მაგრამ მაშინ რუსული გეგმა ჩაიშალა და საქართველოს ხელისუფლებაში მიხეილ სააკაშვილი მოვიდა. პოლიტიკურ კულუარებში ამბობენ, რომ მეორე მცდელობა სურკოვს სააკაშვილის მმართველობის ბოლო წლებში ჰქონდა. ყველანაირად ცდილობდა, კრემლს ფსონი ვასაძეზე დაედო და არა სხვა რომელიმე კანდიდატზე, მაგალითად ბურჯანაძეზე, რომელსაც ასევე ჰყავდა კრემლში ლობი. ამბობენ, სწორედ ამ დროს, ვასაძის კიდევ ერთი გარდასახვა მოხდა — რუსეთის სპეცსამსახურებისთვის კარგად იყო ცნობილი, რომ საქართველოში მხოლოდ სარწმუნოებისა და ტრადიციებისთვის მებრძოლი გმირის სახე გახდებოდა პოპულარული და ვასაძემაც ღვთისმშობლი, ტრადიციებისთვის თავდადებული კდემამოსილის მანტია მოისხა, უფრო სწორად — ჩოხა. ამბობენ, რომ პოლიტიკური კულუარებიდან მაშინ ინფორმაციამ გაჟონა და ვასაძის წინააღმდეგ თბილისში კომპრომატების შეგროვება დაიწყო. ამბობენ იმასაც, რომ რაინდის პირადი ცხოვრების ამსახველი კადრებიც არსებობს, სადაც ვასაძე თავის პარტნიორ მამაკაცებს ეალერსება. ეს კადრები, თავის დროზე, თურმე სააკაშვილსაც ჩაუვარდა ხელში, ოღონდ ამერიკელების დახმარებით.

კრემლში ფარ-ხმალი არც ამჯერად დაეარეს და ლევან ვასაძის ირგვლივ რუსეთთან დაახლოებული ქართველი სასულიერო პირების ნაწილი შეკრიბეს. ისიც ითქვა, რომ სწორედ ისინი გაუსუფთაებდნენ ვასაძეს პოლიტიკური კვარცხლბეკისკენ მიმავალ გზას. „ვერსიატ“ წერდა, რომ ვასაძე პოლიტიკაში ეკლესიის დახმარებით გეგმავდა მოსვლას, მაგრამ თავად ვასაძემ განაცხადა, ასეთი გეგმები არ მაქვსო. სხვას რას იტყვოდა იმ ფონზე, როცა სააკაშვილის მემკვიდრეც უკვე არჩეული იყო და რაინდს იმის გააზრებაც მოსწრებული ჰქონდა, რომ მისი გალიდერების გეგმა კიდევ ერთხელ ჩაეარდა. ამ ფონზე, სავარაუდოდ, ვასაძე „თავის დროს“ ელოდება. არც სააკაშვილის ხელში არსებული კომპრომატები უნდა დავივინყოთ — გამორიცხული არაა, ვასაძეს სააკაშვილის შურისძიების შეეშინდა და დროებით განზე გადაგომა გადაწყვიტა. ან პირიქით, შესაძლოა, სააკაშვილიც აშანტყვას და ახალი ხელისუფლების წინააღმდეგ ამხედრებს — მისი საშუალებით კი, ქართულ პოლიტიკაში ფენიქსივით ფერფლისგან აღდგომას გეგმავს. ორივე ვარიანტში ვასაძე, დროებით „განზე გადაგომა“ ვასაძის ენაზე პასიურობას და მშვიდად ცხოვრებას რატომ არ ნიშნავს. პირიქით, რაინდი აქტიურობს და ყველა იმ თემას იყენებს, რომელიც პოლიტიკური კარიერის შექმნაში დაეხმარება. ასე იყო ანტიდისკრიმინაციულ კანონთან დაკავშირებით, როცა ამტკიცა, ეს კანონი ჰომოსექსუალების ქორწინების დაკანონების საფუძველი გახდებოდა და სავარაუდოდ, ასეა ახლაც, კაზანტიპთან დაკავშირებით. რამდენი ადამიანი იზიარებს მის მოსაზრებას, 26 ივლისს გამოჩნდება. ანტიდისკრიმინაციულ კანონთან დაკავშირებით კი მან დიდი მხარდაჭერა რომ ვერ მოიპოვა, უკვე ვნახეთ, მათ შორის, ვერც პატრიარქისგან. პოლიტიკურ კულუარებში ამბობენ, რომ არაა გამორიცხული, ამის მიზეზი უწმინდესისა და პრემიერ ლარიაშვილის რამდენიმე შეხვედრაც იყოს, სადაც მათ, სავარაუდოდ, რაინდის ბერაუნდზე, ლობსა და სამომავლო გეგმებზეც ისაუბრეს.

ამ ყველაფერზე საზოგადოებაც უკვე საუბრობს. სხვაგვარად, სერიულ „ჩემი ცოლის დაქალებში“ ვასაძის პროტოტიპი ბარათიონი არ გამოჩნდებოდა და ერთ-ერთ სერიაში ქათმებს არ შეუყრიდნენ ოთახში. ლევან ვასაძემ იცის, მირიან ბარათიონი მას განასახიერებს. ერთხელ ამაზე კომენტარიც გააკეთა და ამ ფონზე, ალბათ იმასაც მიხვდება, ადვილი ამოსაცნობია, ჩოხაში გამონყობილი ორსახოვანი იანუსის ყველა ქმედების მიღმა, სავარაუდოდ, ქულების ჩანერა, პოლიტიკური კარიერის შექმნის სურვილი (თუ დავალება) და კრემლის გეგმების განხორციელებისთვის ბრძოლა რომ იმალება.

შავი ზღვის VIII ჯაზ-ფესტივალი დაიწყო

ლონისძიების წარმომადგენელი კულტურის სამინისტრო და თბილისი ბანკის პერსონალური საბანკო მომსახურება TBC STATUS. შავი ზღვის სანაპიროზე ყველაზე მასშტაბური ჯაზ-ფესტივალი 24-27 ივლისს, ბათუმში გაიმართება და მასში მონაწილეობას ტრადიციულად, მსოფლიოს ცნობილი უცხოელი ჯაზ-შემსრულებლები მიიღებენ. კონცერტები ჩატარდება 4 დღის განმავლობაში, ყოველ საღამოს, ჩოგბურთის კორტებზე. ფესტივალის ეგიდით, ბათუმის ბულვარის ტერიტორიაზე ფასიანი კონცერტების გარდა, ბენდი MEN IN BRASS 15 უფასო შოუს გამართავს, სადაც ბათუმელებსა და ქალაქის სტუმრებს საშუალება ექნებათ, ცოცხალ მუსიკას უფასოდ მოუსმინონ.

ჯაზ-ფესტივალზე მონაწილე მუსიკოსები, შემადგენლობა შემდეგია: KOOL AND THE GANG (USA), LIV WARFIELD feat. The NPG Hornz (USA), BOOTSY COLINS & The Funk Unity Band (USA), MARIO BIONDI (IT), RAMON (AT), MEN IN BRASS (GER), Parov Stelar presents MAX THE SAX (AT).

2008 წლიდან ბათუმის ჯაზ-ფესტივალი ევროპის ყველაზე პრესტიჟული მუსიკალური ფესტივალების კატალოგშია. ფესტივალის მასპინძელია „შერატონ ბათუმი“ და ტურისტული კომპანია „კალიფსო“. ორგანიზატორი კი — კომპანია Eastern Promotions.

განათლებისა და მხსენიარების სამინისტრო უფასო სახელმძღვანელოებს პროგრამას განაგრძობს

განათლების მინისტრის, თამარ სანიკიძის განმარტებით, წიგნების გაცემით მშობლების დანახარჯი ზოგად განათლებაში მნიშვნელოვნად შემცირდა. ახალი სახელმძღვანელოები, რომელიც სამინისტროს დაკვეთით იბეჭდება, გაცილებით მსუბუქია, რაც მოსწავლეებისთვის მნიშვნელოვანია: „განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო აგრძელებს უფასო სახელმძღვანელოების პროგრამას იმიტომ, რომ პროგრამამ წამდვილად მიაღწია იმ პირველად დანიშნულს, რომელიც იყო ოჯახის დანახარჯის შემცირება ზოგად განათლებაზე. ზოგადი განათლების წლიური დანახარჯი, მხოლოდ წიგნების პროგრამით 40%-ით შევამცირეთ. ეს პროგრამა წარმატებულია. სიახლე გვაქვს პირველკლასელთა სახელმძღვანელოებში, ისინი იბეჭდება თანამედროვე საბეჭდო, სპეციალიზებულ ქაღალდზე, რომელიც გაცილებით მსუბუქია, წელს ეს იქნება ჩვენთვის საპილოტე პროგრამა და თუ დადგინდა გამძლეობა, ამ სტანდარტს აუცილებლად გავითვალისწინებთ წიგნის ახალ სტანდარტში, რომელზედაც ვმუშაობთ. ჩვენი სახელმძღვანელოების ნაწილს ბეჭდავს გაერთიანებული ქართული სტამბა“.

სანიკიძის თქმით, ახალი სასწავლო წლისთვის წიგნების მთლიანი რაოდენობის 65%-ის დაბეჭდვაა საჭირო, რადგან სახელმძღვანელოების ნაწილი დაზიანდა.

თუკი მოსწავლეს წიგნი დაუზიანდება, ჯარიმას არ იხდის, უბრალოდ მსგავსი წიგნის გამოყენება აღარ მოხდება: „წიგნების 65% დაიბეჭდება, რადგანაც წლის განმავლობაში ჩატარებული კვლევის საფუძველზე, რომელიც ხორციელდებოდა სპეციალურად შექმნილი ელექტრონული პროგრამის მეშვეობით, დადასტურდა, რომ დაგვირგობინდა ახალი წლისთვის მთელი რაოდენობის 65%-ის დაბეჭდვა. ასევე, მიზანდასახულად, რომ გამოყენებული წიგნი, ახალი დარჩება ქსელში, დაზიანებული კი გავა ქსელიდან. მშობლებს არ უნევს სკოლაში არანაირი საფასურის გადახდა და ეს ძალიან მნიშვნელოვანია“.

შარშან აღნიშნული პროგრამისთვის სულ 18 მილიონი ლარი დაიხარჯა, წელს კი მინისტრი ამ დანახარჯის 12-13 მილიონამდე შემცირებას ვარაუდობს.

„პირველი“

ქრისტიან-დემოკრატები ნინო ბურჯანაძეს სასამართლოში უჩივიან

ენიმო კომანძიძე
599-95-33-16

პავლე კიკალიშვილი, ვია ჩალიჩავა, მიხეილ ლეჟავა, თამაზ დოხაძე, ლიკა მუჟავენიძე, ლაშა ბერაია, კახა სარია, ავთანდილ ტუნაძე, შოთა ჩხინაძე, რომანოზ გირლიანი, მამუკა მგელიაშვილი, ჯემალ მახარაშვილი, ლია ჩოგური, მადონა ქურხული — ეს იმ ადამიანთა არასრული ჩამონათვალია, რომლებიც ცნობილ პოლიტიკოს გოჩა ჯოჯუასთან ერთად, პარტია ქრისტიან-დემოკრატების (ქდმ) დაბრუნებას აპირებენ. მეტიც, როგორც „ვერსიას“ თავად ჯოჯუამ განუცხადა, მზადდება კოლექტიური სარჩელი ნინო ბურჯანაძის წინააღმდეგ და ე.წ. ძველ ქდმ-ელებს გაყიდული პარტიის დაბრუნება სურთ. მართალია, ახლა უკვე გვიანია და კაცმა არ იცის, სინამდვილეში ვინ რამდენი აიღო და ვინ განწყობების პოზიციიდან საუბრობს, მაგრამ ფაქტი ერთია — ორად გახლეჩილი ქდმ დეტალებს სასამართლოში გაარკვევს და ბოლოს და ბოლოს, ჩვენც გავიგებთ, ვის დარჩება პარტია, ბურჯანაძე-ვეფხვაძეს თუ ჯოჯუასა და „გადადებულებს“. „ვერსიას“ გოჩა ჯოჯუა საკუთარი ინიციატივით დაუკავშირდა და ის საბუთებიც მოგვითარდა, რომლის მიხედვით, 6 ივნისს შემდგარი გაერთიანების არალეგიტიმურობის დამტკიცებას აპირებს.

ვინ რამდენ მიდიონად გაყიდა პარტია

ინც უნდა შეენარჩუნებინა ქდმ-ს იმ წევრების მიმართ, ვინც არათუ „გადაადგო“, არამედ საერთოდ გონზე არ იყვნენ, რა ხდებოდა.

— სულ ბურჯანაძეზე რატომ საუბრობთ, პრეტენზიები თქვენი პარტიის ლიდერების მიმართ რატომ არ გაქვთ?

— გიორგი თარგამაძე პოლიტიკიდან წავიდა და მას პარტიულ საქმიანობაში ჩარევის უფლება აღარ ჰქონდა. პასუხისმგებლობა იმ პირებს ეკისრებოდა, ვინც პარტიაში დარჩა, თუმცა მათაც არ ჰქონდათ მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების მიღების უფლება, პარტიის ყრილობის ჩატარებამდე. მათთან ურთიერთობა მას მერე დავამთავრე, რაც გაერთიანება არ შედგა და ვთქვი, ვიდრე ყრილობა არ ჩატარდება, მონაწილეობას არაფერში მივიღებ-მეთქი. როცა ყრილობის გარეშე პარტია ბლოკში მიდის, ეს უკვე საკუთარი წევრებისა და წესების იგნორირებაა.

— პარტიის ყრილობა ხომ ჩატარდა 6 ივნისს?

— 6 ივნისიც ფარსი იყო. ყრილობა ჩატარდა ორთაქალის რომელიღაც რესტორანში, ქელეხის დარბაზში. მოვიდა ბურჯანაძე, ქრისტიან-დემოკრატებს ქელეხი გადაუხადა, „სულთა თანა“ უმღერა და დაამთავრა. საქმე ისაა, რომ ვინც ამ ყრილობას ესწრებოდა, დელეგატის სტატუსი არ ჰქონდა, ანუ არაუფლებამოსილი პირი იყო. პარტიის შიდაგანაწესით, ყრილობას 360 კაცი უნდა დასწრებოდა და ოქმში სულ 260 კაცი ჰყავთ მითითებული. სინამდვილეში, ქდმ-დან სულ 15-20 კაცი იყო და მათ ეს პირადად ჩემთან აღიარეს. გარდა ამისა, დოკუმენტაცია (ცესკო-სა და საჯარო რეესტრშიც) დარღვევებით შეიტანეს.

— წინასწარჩვენოდ, ყველამ ვიფიქრეთ, რომ ქდმ-მ და ბურჯანაძემ საარჩევნო ბლოკი გააკეთეს. რა მოხდა სინამდვილეში და როგორ გახდა ბურჯანაძე თქვენი პარტიის თავმჯდომარე?

— თავის დროზე, ბურჯანაძემ მოლაპარაკებები მხოლოდ ქრისტიან-დემოკრატებთან (ქდმ) კი არა, მთელ ოპოზიციურ ძალებთან დაიწყო. მოლაპარაკებების მიზანი ერთიანი ოპოზიციური ფრონტის შექმნა იყო, რომლის ერთ-ერთი ლიდერი თავად ბურჯანაძე უნდა ყოფილიყო. გაერთიანება არ შედგა და ბოლოს დარჩნენ ჯონდი ბალათურია, უბრალოდ, მხარდამჭერის როლში და დიმა ლორთქიფანიძე, რომელმაც კენჭი სწორედ ქდმ-დან იყარა. სინამდვილეში, ეს იყო პოლიტიკური ფარსი, რომელიც ყველამ ერთად გავითამაშეთ! მაშინ ბურჯანაძე ქმნიდა ილუზიას, რომ იყო მეორე ოპოზიციური ძალა საქართველოში, რომელიც ნაციონალებზე მეტ შედეგს დადებდა, შექმნიდა პოლიტიკურ კრიზისს, მოითხოვდა ვადამდელ საპარლამენტო არჩევნებს. ამის ხელშეშლა კი პოლიტიკურ დანაშაულად ჩაგვეთვლებოდა. ხელი რომ შეგვეშალა და პროცესი ჩაგვეშალა, ქართველი მოსახლეობა ვერ გაიგებდა. ბურჯანაძეს არც თავისი პარტია დაუშლია და ყრილობაც დარღვევით ჩატარდა. არ უნდოდა, ამოტივტივებულიყო, რომ იგი ქდმ-ს თავმჯდომარეობას აპირებდა. მეც და პარტაქტივის დიდი ნაწილიც ერთიან ოპოზიციურ ბლოკზე თანახმა ვიყავით, თუმცა ამ შერწყმაზე არა.

— რა დარღვევებზე საუბრობთ?

— როცა უკანონობასა და უსამართლობას ერთად სჩადი, ყველანაირ ზღვარს ცდები. ბურჯანაძეს მორალური სახე მ-

— და ამ დარღვევებზე საარჩევნო კომისიამ და საჯარო რეესტრმა თვალი იმიტომ დახუჭა, რომ ბურჯანაძის გეგმები არ ჩაეშალათ?

— ამაზე ყურადღება რომ გამემახვილებინათ, გამოდიოდა, ბურჯანაძის გეგმებს ცესკო ჩაშლიდა. მიუხედავად ამ „თვალდახუჭვისა“, ბურჯანაძემ 10%-მე მეტი ვერ აიღო. ცესკო-ს თავმჯდომარის, თამარ უგანას მიმართ პრეტენზიები ბევრი იყო, თუმცა მისიც მესმის — ნომრის მინიჭებიდან დაწყებული, პარტიების რეგისტრაციით და მთავრებული, ყველაფერი პოლიტიკური გადაწყვეტილება იყო.

— გამოდის, მთელი არჩევნები ფარსი იყო, რადგან ყველამ ყველაფერზე თვალი დახუჭა, მათ შორის თქვენც...

— სხვანაირად, ქართველი ხალხი ვერ გაგვიგებდა. ეს პრობლემა ყოველთვის იდგა და იდგება. რალაცებს პოლიტიკური მნიშვნელოვანი აქვს, რაც კანონზე მაღლაც დგას.

— კანონზე მაღლა ბურჯანაძე და ვერავინ დადგება!

— აბა, რატომ ვაცხადებთ მორატორიუმებს? პოლიტიკა, სინამდვილეში ადამიანის უფლებებსა და კანონზე მაღლაც დგას. მსოფლიოში ასეა.

— ასე ფიქრობს „გადადებული“ პარტაქტივიც?

— ნინო ბურჯანაძემ არჩევნებში მონაწილეობა ჩვენი პარტიიდან მიიღო. ის სიკეთეები, გამართული სტრუქტურები, კვალიფიციურის სტატუსი თუ საეთერო დრო მან უკვე მიიღო, ყველამ ერთად ვუფიქრებთ. ამის მერე საბრძოლველიც აღარაფერი უნდა იყოს — ყრილობას ჩავატარებთ და პარტიას დავიბრუნებთ, ნინო ბურჯანაძემ კი მადლობა უნდა გადაგვიხადოს, რომ გამოგვიყენა.

— გამოგვიყენათ რის ფასად — რა მიიღო ქდმ-მ?

— არ ვიცი, რადგან მოლაპარაკებებში არ ჩამრთეს. საფუძვლიანი ეჭვი შეიძლება მქონდეს, რომ სულელი არავინა და სანაცვლოდ ვილაცამ რალაც მიიღო. კანონმდებლობით, ორი პარტიის თავმჯდომარე ერთდროულად ვერ იქნები. ბურჯანაძე ქდმ-ს თავმჯდომარე ისე გახდა, რომ ამ პარტიას არც ახსენებს და ყველგან თავისი პარტიის სახელით ჩნდება. იურიდიულად სხვას ამბობს, ვერბალურად — სხვას. მას რცხვენი ქდმ-ს თავმჯდომარეობის. ერთი ნელი ქდმ-ს თბილისის ორგანიზაციის თავმჯდომარე ვიყავი და ჩვენს წევრებთან ისეთი ურთიერთობა ჩამომიყალიბდა, მათ ვერ ვუღალატებ. სხვადასხვა მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ოფისების თავმჯდომარეებმაც მითხრეს, ბრძოლას ვაპირებთო.

— სად არიან ქდმ-ს სხვა ლიდერები და მათი პოზიცია როგორია?

— ლევან ვეფხვაძე ხელს საარჩევნო დოკუმენტაციას ბოლომდე აწვრდა. არ ვიცი, რა გარიგებაშია ბურჯანაძესთან. როცა თარგამაძემ განაცხადა პოლიტიკიდან მივდივარო, პარტია ორად გაიყო — ნაწილი ამბობდა, თავმჯდომარედ ვეფხვაძე ავირჩიოთო, ნაწილი — ახვლედიანს ემხრობოდა. ბოლოს კი თავმჯდომარე ბურჯანაძე გახდა და თანაც, კანონდარღვევით. არჩევნები დამთავრდა და პარტიის დაბრუნება გვინდა.

— ეგ პროცედურულად და სამართლებრივად როგორ უნდა გააკეთოთ?

— სამართლებრივი გზა ასეთია: უნდა ჩატარდეს ყრილობა და მანამდე 6 ივნისის ყრილობის დელეგატიმაცია მოხდეს. ალბათ, ჯერ განაცხადი საჯარო რეესტრში უნდა შევიდეს და მერე სარჩელი სასამართლოში. საჯარო რეესტრს შეუძლია, საქმე სასამართლომდე არც მიიყვანოს, მაგრამ ალბათ, ამას არ იზამს, პოლიტიკური გადაწყვეტილება რატომ უნდა მივიღო და საქმეს საქალაქო სასამართლოს გადასცემს. სასამართლოს დაველოდოთ — თუ ამ ოქმს არ გააუქმებენ, ესე იგი, ბურჯანაძე და „ოცნება“ გარიგებულები არიან. ჩვენ კოლექტიურ სარჩელს შევიტანთ, მერე ახალ ყრილობას ჩავატარებთ და ახალ თავმჯდომარესაც ავირჩევთ. ქდმ თავის სიკეთეებთანადად აღდგება და მორალურადაც მართალი იქნება!

როგორც ყოველთვის, „ვერსია“ ამჯერადაც დაინტერესდა მეორე მხარის არგუმენტებით. დაუკავშირდით ნინო ბურჯანაძის პარტიის პრესმდივანს, ბაკურ ბაკურაძეს და მისი შემკვეთით, კომენტარი გიორგი ახვლედიანმა გააკეთა, რომელიც ცოტა ხნის წინ ქდმ-ს თავმჯდომარედ მოიხარებოდა:

„ჯერ ერთი, ქდმ-ს 80% არის იქ, სადაც მოხდა ეს გაერთიანება. დღეს მათი დიდი ნაწილი საკრებულოში შევიდა. რა თქმა უნდა, არიან ისეთებიც, ვინც დიდი ხანია, ქდმ-ს წევრები აღარ არიან, მაგრამ მათ რა უნდათ, არ მესმის. არ მესმის ასევე, რა სურს გოჩა ჯოჯუას, რომელიც ჯერ კიდევ მაისში ამბობდა, ქრისტიან-დემოკრატიულ მოძრაობას ვტოვებ, რადგან ნინო ბურჯანაძესთან კონსულტაციები ჩემთვის კატეგორიულად მიუღებელია. მირჩევნია, კოალიცია სურგულაძისა და ბაჩუკი ქარდავასა და პაატა დავითაიასთან გაიმართოსო. ჩვენი პრინციპული უარის გამო კი ეს გაერთიანება არ შედგა და ნინო ბურჯანაძესთან კოალიცია ჩვენი პარტიის განვითარების უმნიშვნელოვანესი მიმართულებაა. პარტიას მთავარი კომიტეტი ჰყავს, რომლის 100%-იანი შემადგენლობა პროცესში მონაწილეობდა. ეს განაწყენებული ადამიანები იყვნენ პარტიის წევრები, მაგრამ ვინც ამ პროცესს დიდი ხნის წინ გაემიჯნა, ახლა რას ცდილობს?! ყველაფერი ლეგიტიმურად, კანონიერად ჩატარდა და დღეს ასეთია მოცემულობა — ნინო ბურჯანაძე პარტიის თავმჯდომარეა, ლევან ვეფხვაძეც აქ არის, საარჩევნო პროცესებში ჩართული იყო, უზრუნველდა ახლა, ერთ თვეში გაემჯნა გლახგომი, სადაც უნივერსიტეტში ჩააბარა, 1 წელიწად იტყობს ენერგეტიკის მაგისტრის დიპლომს და, როცა დაბრუნდება, პოლიტიკურად ისევ გააქტიურდება. მაგდა ანიკაშვილი და ნიკა ლალიაშვილი კი პოლიტიკური ტიპი აუტის რეჟიმში არიან“.

პერსონიუსი

ავღანეთიდან 23-ე ბატალიონის მორიგი ნაკადი დაბრუნდა

საქართველოს შეიარაღებული ძალების II ქვეითი ბრიგადის 23-ე ბატალიონის მორიგი ნაკადი 4 თვის განმავლობაში ბაზა „ლეზერნეკზე“ მსახურობდა.

23-ე ბატალიონი ქართველი სამხედროების ოთხწლიანი სამსახურის შემდეგ, ბოლო ქართული ქვედანაყოფია, რომელიც ISAF-ის მისიის ფარგლებში, ჰელმანდის პროვინციაში საბრძოლო დავალებებს საქართველოს დროშის ქვეშ ასრულებდა. ავღანეთში ქართველი სამხედროები ამერიკული კონტინგენტის შემადგენლობაში მონაწილეობდნენ. ისინი კოალიციურ ძალებთან ერთად, 4 თვის განმავლობაში სრული სპექტრის ოპერაციებს ახორციელებდნენ.

ქართველ სამხედრო მოსამსახურეებს ალექსეევკის სამხედრო აეროდრომზე საქართველოს თავდაცვის მინისტრის პირველი მოადგილე ირაკლი გეგეჭკორი, გენერალური შტაბის უფროსის მოადგილე, პოლკოვნიკი გიორგი კბილცეცხლაშვილი, სახმელეთო ძალების დასავლეთ ოპერატიული დაჯგუფების სარდალი, პოლკოვნიკი მიხეილ სადუნიშვილი და II ქვეითი ბრიგადის მეთაური, ვიცე-პოლკოვნიკი ზაზა ჩხაიძე დახვდნენ. მათ სამხედროებს საქართველოში მშვიდობით დაბრუნება და ISAF-ის მისიის წარმატებით განხორციელება მიულოცეს.

მეორე ეტაპზე სამშობლოში 23-ე ბატალიონის 150 სამხედრო მოსამსახურე ჩამოვიდა. ბატალიონმა ISAF-ის საერთაშორისო მისია უდანაკარგოდ შეასრულა. ქვედანაყოფის პირადი შემადგენლობა საქართველოში ეტაპობრივად დაბრუნდება

მორიგი ავიაკატასტროფა — დაღუპულია 125 ადამიანი

ავიაკომპანია Air Algerie-ის ინფორმაციით, თვითმფრინავთან, რომელიც რეისს ბურკინა-ფასოს დედაქალაქიდან ალჟირის მიმართულებით ასრულებდა, კავშირი აფრენიდან 50 წუთში გაწყდა და თვითმფრინავი რადარიდან გაქრა. მოგვიანებით ავიალაინერი DC-9-ის ნამსხვრევები მალიში აღმოაჩინეს. უცხოური მედიის ინფორმაციით, მგზავრთაგან არავინ გადარჩენილა. სულ დაღუპულია 125 ადამიანი, მათგან 119 მგზავრი, 6 კი ეკიპაჟის წევრი. ავიატასტროფის მიზეზები ჯერჯერობით უცნობია. ალჟირის პრემიერ-მინისტრის განცხადებით, თვითმფრინავი მალის აღმოსავლეთით, ალჟირის საზღვრიდან 500 კმ-ში ჩამოვარდა. უაგადან ალჟირის მიმართულებით რეისი კვირაში 4-ჯერ ხორციელდება, ფრენის ხანგრძლიობა 4 საათია.

„პირველი“

სოსო მანჯაპიძე: „აზერბაიჯანი საქართველოს წინააღმდეგ მრავალმილიარდობით სარჩელს აწესებს!“

ნინო გოგოლაშვილი
599-95-33-16

პარლამენტი, მთავრობა, მერია და ახლა უკვე საკრებულოს ყველა პოსტი „ქართულმა ოცნებამ“ დაიკავა. მინისტრთა კაბინეტის შვიდი კადრიც შეიცვალა და როგორც პოლიტიკოსთა და ექსპერტთა ნაწილი ვარაუდობს, ამით პრემიერმა ლარიბაშვილმა კონკრეტულად, პარტია „ოცნების“ გუნდი გააძლიერა. მოკლედ, ნაციონალების არ იყოს, ქვეყანაში ყველა თანამდებობა „ოცნებამ“ დაისაკუთრა, ამ დროს კი გვერდზე ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხები რჩება, როგორც ეკოლოგიური კატასტროფა და დაქვეითებული, ან აზერბაიჯანის რამდენიმე მილიარდობით სარჩელი საქართველოს წინააღმდეგ. ამ და სხვა საინტერესო თემებზე „ვერსიას“ თბილისის საკრებულოს ოპოზიციონერი დეპუტატი პატრიოტთა ალიანსიდან, სოსო მანჯაპიძე ესაუბრება.

— „ოცნებამ“ ყველა პოსტი ისე დაიკავა, სამ ოპოზიციურ პარტიას პოზიცია არ გქონიათ. რატომ?

— კონსულტაციები არ ყოფილა. ხელისუფლებას ამის პოლიტიკური ნება არ ჰქონია. არ სურდათ უმარტავე ადამიანები თანამდებობაზე, რადგან შესაძლოა, პრობლემები შექმნოდათ. პოზიცია გვექონდა, უბრალოდ, რამის თქმას აზრი აღარ ჰქონდა. მაშინ ბოიკოტის რეჟიმში უნდა გადავსულიყავით, რაც არაფერს მოგვცემდა. თავად „ოცნებაში“ ბევრ პარტიას სხვადასხვა აზრი აქვს და ველი, მათი პოზიციები როდის გაიყოფა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ეს საკრებულო დაჭაობდება. ჩემი ფუნქცია იქნება, დღის წესრიგში ისეთი საკითხები დავაყენო, რაც დეპუტატთა შორის აზრთა სხვადასხვაობას გამოიწვევს.

— საკრებულოს ოპოზიციის წევრებიც არიან, მათთან და დანარჩენ ოპოზიციასთან ითანამშრომლებთ?

— გააჩნია საკითხს. უამრავი კონკრეტული თემაა, რაზეც ერთიანობა და თანამშრომლობა საჭირო. საზოგადოებრივ ნელ-ნელა საჭირო და აქტიუალური საკითხების გარჩევა უნდა ისწავლოს. ძირითადად, ისეთ თემებზე მსჯელობენ, რომელ-

თა 90% მეორეხარისხოვანია. დესტრუქციული და ხმაურიანი ოპონირების უკან კი, როგორც წესი, დიდი გარიგებები იმალება ხოლმე.

— ჯერჯერობით, ალექო ელისაშვილის გარდა, არავინ ხმაურობს...

— ელისაშვილმა, ნაციონალებმა და ბურჯანაძის პარტიამ პრემიერის საკითხი დააყენეს. ვეთანხმებოდით, ოლონდ, ამის მონინააღმდეგე „ოცნებაშიც“ არავინ ყოფილა. ხმაურიანი გარჩევის დროს კი, რეგლამენტზე არავინ ლაპარაკობდა. მხოლოდ მე წამოვიყენე ეს თემა. საკრებულოს რეგლამენტის 67-ე მუხლში განვირეხე, ვის შეუძლია საკანონმდებლო ინიციატივის შემოტანა. ამ პუნქტის მიხედვით, საკითხის ინიცირების უფლება თავმჯდომარეს, მოადგილეებსა და დეპუტატებს აქვთ. ასევე, საინიციატივო ჯგუფს, რომელიც პეტიციის ორგანიზებას მოახდენს. იქვე ვენერა, რომ საკრებულოს წევრებმა დანართში უნდა ახსნან, რა გავლენას მოახდენს ეს ცვლილება სხვა არსებულ მუხლებზე. საინიციატივო ჯგუფებს ეს არ მოეთხოვებათ. ეს სპეციალურად გაკეთდა, რომ ინიციატივის არმიღების მიზეზად, განმარტების არქონა დასახელებულიყო.

— ანუ მოქალაქეებისთვის საკრებულოს კარის დახურვა სურდათ?

— რა თქმა უნდა. ეს კონსტრუქციულად მივუთითე და მუხლი ჩასწორდა. ამავე პუნქტში ისიც ვენერა, რომ მოქალაქეები პეტიციას ისე ვერ შემოიტანენ, თუ 20 დღეში დაახლოებით 10 000 ხელმოწერას არ შეაგროვებენ და ნოტარულად არ დაამოწმებენ. ამის გაკეთება ფიზიკურად შეუძლებელია. ეს პუნქტიც შევაცვლევი. თავად განსაჯეთ, ის უფრო მნიშვნელოვანი იყო, რაც ყვირილის გარეშე გაკეთდა, თუ რასაც უშედეგოდ, ბევრი ხმაური მოჰყვა. ყვირილს აზრი უნდა ჰქონდეს. უსაგნო ყვირილი მხოლოდ გიჟებს ახასიათებთ. საყვირალი კი იმდენი იქნება, ენერჯია უნდა შევინახო. თანაც, ჩვენი საკრებულო თბილისისთვის პარლამენტზე მნიშვნელოვანია.

კონკრეტულ საკითხებს სპეციალისტებთან ერთად დავაყენებ. ერთი მწვავე თემა ისაა, რომ თბილისის ნაგავში იხრჩობა. დედაქალაქის შემოგარენში 30 მლნ ტონა ნაგავია დაგროვილი, რაც ინფექციების წყარო და ეკოლოგიური ბომბია. თბილისი აბინძურებს რეგიონის უმნიშვნელოვანეს მდინარეს, მტკვარს.

— მგონი, პირველი ხარო, ვისაც საკრებულოში მტკვარი გაახსენდა.

— ცოტა ხანში, ამას აზერბაიჯანი გაახსენებს საქართველოს! ეს ქვეყანა ჩვენს წინააღმდეგ მრავალმილიარდობით სარჩელს ამზადებს. მთელი ქალაქის ფეკალიები პირდაპირ მტკვარში ჩადის და მინერალის წყალსაცავში ჩაედინება. ეს სარჩელი იმის შესახებ, რატომ ვაბინძურებთ მტკვარს და ამით, საქართველო არღვევს საერთაშორისო ნორმებს. მტკვარი საერთაშორისო მნიშვნელობის მდინარე და უზარმაზარი არტერიაა. ასევე, უმძიმესი მდგომარეობაა საკანალიზაციო

სისტემაში. გამოსაკვლევი, რა გავლენას ახდენს მთაწმინდის ჩამონადენი წყალი მეტროს გვირაბებზე...

— მხარს ვინ დაგიჭერთ საკრებულოში, სადაც ამბობენ, რომ პრიორიტეტი მერის პროგრამის განხორციელებაა?

— მთავარია, მხარი საზოგადოებამ დამიჭიროს. სხვა მნიშვნელოვანი საკითხებიც არ უნდა დავივიწყოთ — უსაფრთხოება, სამოქალაქო თავდაცვა... საქართველოში მძიმე სოციალური, ეკონომიკური, პოლიტიკური ვითარებაა. ბალანსი მყიდვეა და დესტაბილიზაცია ქვეყნისთვის დამლუპველი იქნება.

— განაცხადით, ახალი კომპრომატები დაიდება და ვითარება აირევაო. რას გულისხმობდით?

— მმართველი ძალა სიმნიფის სტადიაში შევიდა. ვგულისხმობ, პარტია „ოცნების“ შემადგენლობასა და ძალოვან ბლოკს, რომელსაც იმაზე მეტი ძალა აქვს, ვიდრე დანარჩენი მინისტრთა კაბინეტს. საქართველოში გადამწყვეტი მნიშვნელობა შს სამინისტროს აქვს. ლარიბაშვილი ივანიშვილის პოლიტიკურ ვერტიკალს წარმოადგენს. სწორედ ეს გუნდი გაძლიერდა, პოლიტიკურ ვითარებაში უკეთ გაერკვევა და მოქმედება გადაწყვიტა. დღეს ისინი ნაციონალების ნეიტრალიზებასა და დანარჩენი ოპოზიციისთვის დეკორატიული ფუნქციის მინიჭებას ცდილობენ. ზოგადად, ლარიბაშვილი მიმართ ნდობა არსებობს, მაგრამ ყველაფერი წარმავალია. შესაძლოა, გაძლიერებულმა გუნდმა მის წინააღმდეგ სხვა ჯგუფების კონსოლიდაცია გამოიწვიოს. ლარიბაშვილს ეს გააზრებული აქვს და აქაც რთულ კომბინაციასთან გვაქვს საქმე. დარწმუნებული ვარ, მინისტრთა ახალი კაბინეტი თავისი ნდობით აღჭურვილი პირებით დააკომპლექტა. ხალხი პასიურია და მისი გააქტიურება ვადამდეელი არჩევნების მოთხოვნით შეუძლებელია. გადავედით ერთპარტიულ მმართველობაზე, რაც ამ კონკრეტული პარტიის წინააღმდეგ სხვა ჯგუფების კონსოლიდაციას გამოიწვევს.

— რომელ ჯგუფებზე საუბრობთ, ან თქვენ თუ აპირებთ რამეს?

— ეს გუნდები კოალიციის შიგნით არსებული სხვა პარტიებია. თუმცა ვითარებას დიდად ვერც მათი შიდადაპირისპირება შეცვლის, თუ პოლიტიკურ სცენაზე უფრო დიდი მოთამაშე არ გამოვიდა.

— და ვინ უნდა იყოს ასეთი?

— საქართველო სიურპრიზების ქვეყანაა. ინტუიცია მკარნახობს, ვიღაც ახალი გამოჩნდება. დღეს მოცემულია ასეთია — ამ დაჭერებით „ოცნების“ რეიტინგი წარჩუნდება. ეს კიდევ კარგა ხანს გაგრძელდება. მასში გარდატეხა ვერც ეროსი კინმარიშვილის მკვლელობამ შეიტანა. დიახ, დარწმუნებული ვარ, ეს მკვლელობა იყო. მოვლენათა ცვლილებების უფრო დიდი მოლოდინი მაშინ უნდა გვექონოდა, თუ კინმარიშვილი ტელევიზიის შექმნას მოასწრებდა. ეს არ მოხდა. ვფიქრობ, კინმარიშვილის საქმეც ისეთივე გაუხსნელი იქნება, როგორც გამსახურდიას, საჯაიას, სანაიასა და ჟვანიას მკვლელობები.

ქართულ სოფლებს სახელებს უსვლიან, გალის რაიონს კი სპეციალურ სტატუსს ანიჭებენ

რა მიზნით იქმნება სამურბაყანოედ აფხაბთა საბჭო

მერაბ ბერიძე
599-45-50-26

აფხაზური მედიის ცნობით, გალის რაიონში საზოგადოებრივი ორგანიზაცია სამურზაყანოედ აფხაზთა საბჭო შეიქმნა. მისი მიზანია სამურზაყანოელი აფხაზების შთამომავლების სოციალური პრობლემების გადაწყვეტა, მათი ინტეგრაცია აფხაზურ სივრცეში და აფხაზეთის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში მათი ეფექტური ჩართვა. ასევე ითქვამს, რომ „ამ ხალხის უმრავლესობა გამეგრებული აფხაზია და ისინი თავიანთ ფესვებს უნდა დაუბრუნდნენ“. საბჭოს თავმჯდომარედ თენგიზ ინალი-იფა აირჩიეს. მანამდე არც ისე დიდი ხნით ადრე კი, გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ოკუპირებულ აფხაზეთში გალის რაიონისთვის სპეციალური სტატუსის მინიჭების საკითხი განიხილება. ადგილობრივი წყაროს ინფორმაციით, „აფხაზები აცნობიერებენ, რომ გალის რაიონი მათთვის ეკონომიკური თვალსაზრისით სტრატეგიული მნიშვნელობისაა. დღეს, ეს აფხაზეთის მასშტაბით შედარებით მჭიდროდ დასახლებული რაიონია და რუსეთიდან შემოტანილი საქონლის 70%-ს აქ იყიდება. ამ ფონზე, აფხაზები აქტიურად ალაპარაკდნენ რაიონისთვის განსაკუთრებული სტატუსის მინიჭებაზე. ჯერ არ კონკრეტდება, როგორ მოხდება ეს. რაიონის აფხაზეთის შემადგენლობაში დატოვება იგულისხმება, თუმცა ერთგვარ ნეიტრალურ ზონად გამოცხადება“.

მეორე კონფიდენციალური რესპონდენტი კი გვიამბობს: „პასპორტების არ აძლევს შერჩევითობის პრინციპით ხდებოდა. პასპორტს არ აძლევდნენ მათ, ვისი გვარიც „შვილზე“, „ძეზე“ ან „იანზე“ მთავრდებოდა. იყო გვარების გადაკეთების შემთხვევები. მაგალითად, ეზუგბაია ეზუგბად, ყოლბაია ყოლბად, ქეძბაია ქეძბად ჩანერეს დოკუმენტში.“

გადაკეთებული გვარების მქონე ადამიანების პასპორტებში, ეროვნების აღმნიშვნელ გრაფაში, წერდნენ „აფხაზს“. დღეს ეს პროცესიც შეწყვეტილია. პასპორტის აღება ძალიან ცოტა ადამიანმა შეძლო. ცოტა ხნის წინ, გალის რაიონში, რამდენიმე ქართულ სოფელს ქართული სახელი შეუცვალეს“.

„ვერსიასთან“ საუბრისას, აფხაზეთის ლეგიტიმური მთავრობის ყოფილი უშიშროების მინისტრი **ლევან კიხნაძე** აცხადებს, რომ „სამურზაყანოედ აფხაზთა საბჭო“ სეპარატისტების მორიგი პროექტია — ე.წ. ინტეგრაციით სურთ, ამ ხალხს საქართველოს მოქალაქეობაზე უარი ათქმევიონ, რის შემდეგაც მათ აფხაზურ პასპორტებს მისცემენ. მისივე თქმით, გაუგებარია, რატომ უნდა ყოფილიყო ვინმე თენგიზ ინალი-იფა ამ საზოგადოების თავმჯდომარე, რადგან მას ამ ორგანიზაციასთან საერთო არაფერი აქვს: „პროცესი დიდი ხანია მიდის. ადგილობრივებს საქართველოს მოქალაქეობაზე, შესაბამისად ქართველობაზე უარს ათქმევიანებენ. „იდეოლოგიური უზრუნველყოფაც“ ამოქმედებულია, ინგლისელი კავკასიოლოგი ჰიუიტი დიდი ხანია მეგრელების ქართველობას ეჭვქვეშ აყენებს. გალში გამოძავალ სამედიკალიზაციო ცენტრში „გალ“, მუდმივად ხდება ამის ტირაჟირება. რაც შეეხება გამეგრებული აფხაზებს. არის გვარები, რომელთა ფუძე-ძირი აფხაზური წარმოშობისაა. მაგალითად, ასეთია ბუთბაია (ბუთბა). ამ გვარის წინაპარმა გვარი გადაიკეთა და ქართველი გახდა, რასაც სხვადასხვა მიზეზი ჰქონდა: მუჰაჯირობის დროს აფხაზებს დევნიდნენ. გადარჩენის მიზნით, ბევრი გაქართველდა. ყოლბაიასაც ფუძე აფხაზური აქვს; ეს გამეგრებული აფხაზი თავისი წინაპარს როგორ უნდა დაუბრუნდეს? ალბათ, ისევე ბუთბა უნდა გახდეს. სურთ, ამ გზით გალელ ქართველთა ნაწილს საქართველოს მოქალაქეობაზე უარი ათქმევიონ. ეს პრო-

ცესი მასობრივ ხასიათს მიიღებს თუ არა, ჩვენზეცაა დამოკიდებული. შეიძლება გაცვეთილი ფრაზა იყოს, მაგრამ მნიშვნელოვანია, რამდენად განვითარებული და მიმზიდველი ქვეყანა გავხდებით და რამდენად დავიხსლოებთ გალის მოსახლეობას. დარგის სპეციალისტი არ ვარ, მაგრამ ალბათ კარგია, ოკუპირებულ ტერიტორიებთან სიახლოვეს განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონების ამოქმედება. თუ ზონებში ისეთ ეკონომიკურ საფუძვლებს შექმნი, რომ ადამიანებს შენსკენ წამოიყვან, ეს დადებით შედეგს მოიტანს. მთავარია, ამან დამახინჯებულ ფორმა არ მიიღოს“.

ექსპერტები სამურზაყანოედ აფხაზთა საბჭოს შექმნას 24 აგვისტოსთვის დაწინდულ დე ფაქტო საპრეზიდენტო არჩევნებსაც უკავშირებენ, მეორე ნაწილი კი ამაში ისევ გალის მოსახლეობის გააფხაზების მცდელობას ხედავს. რეალურად, გალის მოსახლეობას მძიმე პირობებს უქმნიან, რათა ეროვნულ იდენტობაზე უარი ათქმევიონ.

ნარკომაფია გარდაბანში

ვინ მფარველობს ნარკოდიდრებს და რა პრობლემები შეიძლება შეექმნას საქართველოს დიდი რაოდენობით ნარკოციკლის დაკავების გამო

რუსუდან შელია
557-100-768

„საქართველოს ტერიტორიაზე, შიდა მოხმარებისთვის, აზერბაიჯანიდან გარდაბნის გავლით ნარკოციკი შემოდის“, — ამ ინფორმაციას მამუკა არეშიძე ავრცელებს, კონკრეტული ფაქტებისა თუ ადამიანების დასახელება კი უჭირს — რომ მიჩვილნი, დამტკიცებას ვერ შევძლებო. რა ინფორმაციას ფლობენ გარდაბნელები რაიონში ნარკოციკის შემოტანაზე და ვინ მფარველობს ნარკოდიდრებს, „ვერსიასთან“ ექსპერტი მამუკა არეშიძე განმარტავს.

— სამწუხაროდ, ფაქტია, საქართველო ნარკოსატრანზიტო ქსელში ჩართულია და ამას საბაჟოზე დიდი რაოდენობით ნარკოციკების აღმოჩენა მოწმობს. როგორც წესი, ასეთი ტვირთები ავღანეთიდან მოდის და ჩვენ ტერიტორიას უბრალოდ, გაივლის. შიდა მოხმარებისთვის კი, ნარკოციკი გარდაბნიდან და მარნეულიდან, ასევე ოკუპირებული ტერიტორიებიდან შემოდინება. აზერბაიჯანიდან ნარკოციკის შემოსატანად გარდაბანი განსაკუთრებით ხელსაყრელია. გარდაბნის მოსახლეობას დეტალური ინფორმაცია აქვს, როგორ შემოდის ნარკოციკი და ტვირთი მსუბუქი თუ საბარგო ავტომობილებით და კონკრეტულ ნარკომაფიასთან დაკავშირებულია.

— გასაფრთხილებს გარდაბანში ნარკოციკების შემოტანის სქემა და ნარკომაფიას დასახელებს დასახელებს.

— კონკრეტული პირები რომ ჩამოვთვალო, მიჩვილებს და ვერ შევძლებ დამტკიცებას, რომ მართლაც არიან ამ საქმეში. არ მინდა, მათი ვინაობა ჭორებზე დაყრდნობით გავამხილო, დამტკიცება რომ შემდგომ, პირდაპირ სასამართლოში წავიდოდეს.

— ადამიანების დასახელების გარეშე, გარდაბანში

ნარკომაფიაზე საუბრობთ და ამტკიცებთ, მოსახლეობაც ინფორმირებულიაო. გამოდის, ნარკოდიდრებს მფარველები ხელისუფლებაშიც ჰყავთ...

— როგორც წესი, კონკრეტულ ნარკომაფიას დასახელებს მფარველები ჰყავთ. ნარკოციკის მცირე რაოდენობით შემოტანაში, რაიონული მასშტაბის ჩინოვნიკები არიან ჩართულნი. მესმის, საქართველოს ხელისუფლებისთვის ამ მოჯადოებული წრის გარღვევა რთულია, თუმცა არც იმედი მაქვს, რომ რამე შეიცვლება — ადამიანები, რომლებიც გარდაბანში არსებულ ვითარებაზე პასუხი უნდა აგონ, დღემდე მაღალ თანამდებობებზე იკავებენ. მათ შორის, უმისრულებს თანამშრომლები.

— არც მათ ვინაობას დასახელებთ?

— მაგალითად, სამილ ხელილოვი, რომელიც საპარლამენტო არჩევნებამდე ჩემ წინააღმდეგ მუშაობდა და მხარდამჭერებსაც ზონდერებით აშინებდა. ვერ ვიტყვი, რომ გარდაბანში ნარკოციკების შემოტანას მფარველობს, მაგრამ ზუსტად ვიცი, არჩევნები მისი მონაწილეობით გაყალბდა. ცინიზმია, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები მისი მონაწილეობით ჩატარდა. ასეთი ადამიანების გარეშე გარდაბანში ჩიტყვი ვერ შეფრინდება. მრჩება შთაბეჭდილება, მას საკმაოდ მნიშვნელოვანი ინფორმაცია აქვს, ხელს ამიტომაც ვერ კიდებენ. ჩანს, ძალოვანი სტრუქტურის წარმომადგენლებს მისი ემინიათ, რადგან მაშინდელი უმისრულებს თანამშრომლები დღესაც მაღალ თანამდებობებზე არიან.

— თუ ხელისუფლება ნარკოპოლიტიკას ცვლის, რატომ ვერ გვარდება მცირე მასშტაბის ნარკოპრობლემა, თუნდაც გარდაბანში?

— რეგიონში, ძალოვნების უმრავლესობა სანდო არაა. შესაძლოა, ეს ადამიანები კონკრეტულად ნარკოციკების საქმეში არ მონაწილეობდნენ, მაგრამ დანაშაულზე ხმას მაინც არ იღებენ, პრობლემას არ წყვეტენ. შესაძლოა, ხანდახან ნარკობარიგებს იჭერენ, მაგრამ მათი უმრავლესობა მაინც

გარეთაა. წინა ხელისუფლების დროს სხვა ვითარება იყო: ვანო მერაბიშვილის დროს ქალაქში ნარკობარიგები არ არსებობდნენ, მაგრამ შეიქმნა ელიტური წრე, რომელსაც სპეცოპერაციებისთვის იყენებდნენ, ვისთვის ჩადდოთ ნარკოციკი ან ვისთან მიეგზავნათ... ამ ელიტურ ნაწილს ნარკოციკების გავრცელების უფლებასაც აძლევდნენ. დღეს სისტემა ასე დალაგებული არ არის, ამიტომ პრობლემის გადაჭრა ვერ კიდევ შესაძლებელია და ამას პოლიტიკური ნება, პროფესიონალიზმი, მუნდირის ღირსების დაცვა სჭირდება. ვერ ვიტყვი, რომ მსს ამას ხელს არ უშლის ან 90-იანი წლების მოვლენები მეორდება, როცა პანკისის ხეობაში ნარკოციკი გასაყიდად პოლიციელებს შეჰქონდათ, თუმცა „წერილი ვირთხები“ ჯერ კიდევ მუშაობენ. ერთ მნიშვნელოვან დეტალს მივაცქიოთ ყურადღება: ბიძინა ივანიშვილი ნარკოციკს ორგანიზაციად ვერ იტანს. ეს იციან ნარკოდიდრებმაც და ფრთხილად მუშაობენ. ის ნაწილი, ვინც ნარკოციკის რეალიზაციის საქმეში დარჩა, ცდილობს, ინფორმაცია ზემდგომი ორგანოებისა და ივანიშვილის ყურამდე არ მივიდეს.

— ითქვა, რომ წინა ხელისუფლების პირობებში, ნარკოტრაფიკს პირველი პირები მფარველობდნენ. ამის დადგენა დღემდე რატომ ვერ მოხერხდა?

— ეს ისეთი საქმეა, სადაც დანაშაულის კვალი უმეტეს შემთხვევაში არ რჩება. თუ მინისტრმა ან მისმა მოადგილემ ქვეყნის დასაცავად, მას ყოველთვის შეუძლია, ფაქტი უარყოს და ვერც დაუმტკიცებენ, რადგან ნერილობით არ უბრძანებია. დღეს საქართველოში ნარკოპოლიტიკა შეცვლილია, წინააღმდეგ შემთხვევაში ბევრად მძიმე ფაქტებზე ვისაუბრებდი. ალექსანდრე ჭიკაიძემ მინისტრად დანიშნვისთანავე ნარკოციკის კუსტარულად დამზადებისთვის საჭირო ნაწილების აფთიაქებში რეცეპტის გარეშე გაყიდა აკრძალა, ადრე კი ამ მხრივ ვითარება არ კონტროლდებოდა, თუმცა ვერ ვიტყვი, ეს მხოლოდ ჭიკაიძის დამსახურებაა — აქ ხელისუფლების პოლიტიკური ნება ჩანს. სხვათა შორის, ამ ნაბიჯით საქართველოს პოლიტიკურმა ელიტამ სერიოზული მტერი გაიჩინა — 400 მილიონ დოლარს ჰაერზე არავინ ისვრის. დაკავებული 3,5 პერსონი სწორედ ამ თანხის შესაბამისი იყო.

— ხელისუფლებას ნარკოდიდრების შურისძიების რატომ უნდა ეშინოდეს?

— ყველამ იცის, მსოფლიო მასშტაბით ნარკოდიდრები პოლიტიკურ დაჯგუფებებთან კავშირში არიან, ხელი პოლიტიკურ გადანაცვლებებთანაც მიუწვდებათ. შეიძლება ეს სწრაფად არ მოხდეს, მაგრამ ეტაპობრივად თუნდაც ევროკავშირის ნიაღში ან რომელიმე სხვა ორგანიზაციაში, საქართველოს სასარგებლოდ გადანაცვლება არ მიიღონ ან მაგალითად, მსოფლიო განვითარების ბანკმა, გარკვეული პროექტის დაფინანსებაზე თქვას უარი. მსგავსი პრობლემები მომავალში აუცილებლად შეიქმნება.

პრაქტიკა

m² თამარაშვილის ქუჩაზე ახალ პროექტს იწყებს

დეველოპერული კომპანია m² მომხმარებელს არაერთ სიახლეს სთავაზობს. ამჯერად, ახალი საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობა თამარაშვილის №6-ში დაიწყო. პარალელურად, კომპანია უახლოეს მომავალში თავის კლიენტებს ე.წ. ოპტიმალური ხაზის ბინებს შესთავაზებს, ოპტიმალურ ფასად. m²-ის მიერ განხორციელებულ კიდევ ერთ პროექტში ოროთახიანი, გარემონტებული ბინების ფასი 29 ათასი აშშ დოლარიდან დაიწყება. კომპანიამ არც მალაღი შემოსავლის მქონე მომხმარებელი დაივიწყა, რომლებსაც პრემიუმკლასის ბინებით გაანებიერებს. დეველოპერული კომპანიის გეგმებსა და „m² თამარაშვილზე“ საცხოვრებელი კომპლექსის უპირატესობებზე, „ვერსიას“ m²-ის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ირაკლი ბურღილაძე ესაუბრება.

— ბატონო ირაკლი, რა მოცულობის ინვესტიცია ჩაიდო „m² თამარაშვილზე“ საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობაში და ეს პროექტი, m²-ის სხვა პროექტებისგან რითაა განსხვავებული?

— სამშენებლო პროექტი „m² თამარაშვილზე“ დააფინანსა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციამ (IFC) და კანადის მთავრობამ. დაფინანსების საერთო მოცულობა 14 მილიონი აშშ დოლარია, საიდანაც 4 მილიონი აშშ დოლარი კანადის მთავრობამ გამოყო უშუალოდ ენერგოეფექტური მრავალბინიანი კომპლექსის მშენებლობის მიზნით — „m² თამარაშვილზე“ 23%-მდე ენერგოეფექტური იქნება, რაც მოხინდრებს კომუნალური ხარჯის შემცირების შესაძლებლობას მისცემს. რაც შეეხება, სხვა პროექტებისგან განსხვავებას, დავინწყით იმით, რომ „m² თამარაშვილზე“ გამოირჩევა მოსახერხებელი მდებარეობით — კომპლექსთან მოხვედრა შესაძლებელია ვაკე-საბურთალოს გზიდანაც და ყაზბეგის გამზირიდანაც.

— „m² თამარაშვილზე“ რამდენბინიანი კომპლექსია და ბინები აქაც დასრულებული რემონტით ბარდება?

— როგორც ჩვენი სხვა პროექტების შემთხვევაში, „m² თამარაშვილზე“ საცხოვრებელ კომპლექსშიც, ბინები ჩაბარდება დასრულებული რემონტით. მოხინდრებს მხოლოდ ავეჯის შეტანა დასჭირდება. სხვათა შორის, მათ ბინებში იტალიური სამზარეულოც დახვდება, ჩაშენებული გაზქურითა და გამწოვით... ბინის დაგეგმარებას მოხინდრებთან ერთად მოვახდენთ. მათი სურვილისამებრ შევარჩევთ ინტერიერის

რა უპირატესობა აქვს „m² თამარაშვილზე“ საცხოვრებელ კომპლექსს

დიზაინს, სარემონტო მასალებს. „m² თამარაშვილზე“, 19 სართულზე განთავსებული 270-ბინიანი კომპლექსია. პირველი სართული მთლიანად ავტოსადგომს დაეთმობა. კომპლექსის არქიტექტურული ხიბლი ისაა, რომ თითოეულ ბინას აქვს მთლიან ფასადზე გახსნილი ვიტრაჟული კარ-ფანჯარა და აივნები.

— ეზოს გამწვანებაზეც იზრუნებთ, როგორც ეს მოხდა მაგალითად „m² იპოდრომთან“ საცხოვრებელი კომპლექსის შემთხვევაში?

— რა თქმა უნდა, თუმცა პროექტი უნიკალური სწორედ არსებული გამწვანებული გარემოს გამოა — მრავალწლიანი ნარგავები და მახლობლად მდებარე სკვერი. m² მოხინდრებს დამატებით კომფორტს სხვაგვარადაც შეუქმნის — m²-ის კომპლექსის მომსახურება უზრუნველყოფს 24-საათიან დაცვას, სადარბაზოებისა და ლიფტების დასუფთავებასა და გამწვანების მოვლას.

— მოხინდრები ბინებში შესვლას როდის შეძლებენ?

— „m² თამარაშვილზე“ საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობა 2016 წლის სექტემბერში დასრულდება.

— საზოგადოებაში დიდ ინტერესს იწვევს ე.წ. ოპტიმალური ფასის, 29 ათასდოლარიანი ბინები. რა ეტაპზეა ეს პროექტი?

— სასიამოვნოა, ამ ბინებმა ასეთი ინტერესი რომ გამოიწვიო. ჩვენ ვაგროვებთ მსურველთა მონაცემებს და მათი რიცხვი დღითიდღე იზრდება. ჩვენი მიზანია, ბინის შექმნა შეძლოს სხვადასხვა შესაძლებლობისა და მოთხოვნების მქონე მომხმარებელმა. მალე დავამტკიცებთ პროექტს და მომხმარებელს შევთავაზებთ ყველასთვის ხელმისაწვდომ ბინებს ოპტიმალურ ფასად. 29 ათასი დოლარი ოროთახიანი, დაახლოებით 38 კვადრატულიმეტრი ბინები ელირება. თუ ვინმეს სურვილი აქვს, უფრო დიდ სახლში იცხოვროს, შეუძლია ორი, ან მეტი ბინა გააერთიანოს. ამ კომპლექსში, მხოლოდ პატარა ფართის ბინები არ იქნება, რაც ბუნებრივია განსხვავებული ფასიც ელირება. აქაც, ბინებს, დასრულებული რემონტითა

და სამზარეულოთი ჩავაბარებთ. პარალელურად, არ დავივიწყებთ მაღალი მსყიდველუნარიან მომხმარებლებს — მათ პრემიუმკლასის ბინებს შევთავაზებთ, პრემიუმკლასის რემონტით.

— m²-ის ახალამშენებულ ბინებზე მოთხოვნის გაზრდის მიზეზი ისაა, რომ ბინებს დასრულებული რემონტით აბარებთ თუ ის, რომ თქვენ პროექტებში ენერგოეფექტურობის კომპონენტია გათვალისწინებული?

— პირველადი ბაზრის მიმართ ინტერესის გაზრდას რამდენიმე ფაქტორი განაპირობებს. როცა ადამიანი ამხელა ინვესტიციას აკეთებს, ურჩევნია, ახალი იყიდოს. ამასთან, ზოგადად, დეველოპერული კომპანიების მიმართ ნდობა გაიზარდა. კიდევ ერთი ფაქტორია, თქვენ მიერ დასახელებული მიზეზები. თავის დროზე, m²-მა გარისკა, როცა არაპრემიუმ კლასის ბინებშიც რემონტის გაკეთება გადაწყვიტა. სასიხარულოა, რომ ეს იმდენად დიდი კომფორტი აღმოჩნდა მომხმარებლისთვის, ჩვენ ბინებზე მოთხოვნა გაიზარდა. მოქმედებს ენერგოეფექტურობის კომპონენტიც. მიუხედავად იმისა, რომ ეს საკმაოდ ძვირი სიამოვნებაა, საქართველოს სტრატეგიული ინტერესია, ყველა შენობა, რაც კი შენდება, იყოს ენერგოეფექტური. ჩვენ ენერგომატარებელი კი არა, იმპორტიორი ქვეყანა ვართ. ამ ფონზე, შენობაში თუნდაც 20%-ით რომ შემცირდეს ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერჯის მოხმარება, დიდ ეფექტს მოგვცემს.

ნინო ლურსმანაშვილი

სამართალი

დავის გადაწყვეტის ალტერნატიული გზები

მსოფლიოს კანონმდებლობა დაგების სასამართლო გზით გადაწყვეტის პარალელურად დავის გადაწყვეტის რამდენიმე ალტერნატიული ხერხს აღიარებს. საქართველოში დღემდე დავის ალტერნატიულად გადაწყვეტის სახეები იყო ადმინისტრაციულ ორგანოში ადმინისტრაციული დავის გადაწყვეტა, სასამართლო მორიგება და კერძო არბიტრაჟი. ცოტა ხნის წინ კი ქართულ სამართლებრივ სივრცეში ახალი ინსტიტუტი – მედიაცია დაინერგა.

მორიგება

სასამართლოში სამოქალაქო და ადმინისტრაციული დავის განხილვისას მხარეებს გააჩნიათ უფლება, რომ საქმე დაასრულონ მორიგებით. მხარეთა შორის მორიგების არსი იმაში მდგომარეობს, რომ მოსარჩელე სასარჩელო განცხადებაში ჩამოყალიბებულ მოთხოვნას ან ამცირებს ან კიდევ სხვა მოთხოვნით ცვლის, რასაც ეთანხმება მოპასუხეც. მხარეთა შორის მორიგება ვერ მიიღწევა, თუ მოსარჩელე და მოპასუხეც დათმობაზე არ წავლენ ერთმანეთის მიმართ.

სასამართლოში საქმის მორიგებით დამთავრების ინიციატორი შეიძლება იყოს როგორც მოსარჩელესე მოპასუხეც და თვით სასამართლოც.

სასამართლოში საქმის მორიგებით დამთავრებას მთელი რიგი უპირატესობა აქვს დავის არსებითად გადაწყვეტასთან შედარებით.

მორიგება დავის გადაწყვეტის ყველაზე უმტკივნეულო გზაა. კერძო სამართლებრივ ურთიერთობებში, კონკრეტულ საკითხთან დაკავშირებით, მხარეებს შორის შესაძლებელია წარმოიშვას დავა. ამ დავის მოგვარება მხარეებს შეუძლიათ მოლაპარაკების გზით, ხოლო შეთანხმების მიუღწევლობის შემთხვევაში შეუძლიათ მიმართონ სასამართლოს.

გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ დავის გადაწყვეტის საუკეთესო საშუალება მხარეთა მორიგებაა, რაც შეიძლება განხორციელდეს როგორც სასამართლო განხილვამდე, ასევე სასამართლოში საქმის განხილვის ნებისმიერ ეტაპზე.

სასამართლოში საქმის განხილვის დაწყებისას მოსამართლე არკვევს, ხომ არ სურთ მხარეებს საქმის მორიგებით დამთავრება. სასამართლო ვალდებულია, ყველანაირად შეუწყოს ხელი და მიიღოს კანონით გათვალისწინებული ყველა ზომა, რათა მხარეებმა საქმე მორიგებით დამთავრონ. მოსამართლე უფლებამოსილია, თავისი ინიციატივით, ან მხარის შუამდგომლობით გამოაცხადოს შესვენება სასამართლო სხდომის მიმდინარეობისას და სხვა პირთა დასწრების გარეშე მოუსმინოს მხოლოდ მხარეებს ან მხოლოდ მათ წარმომადგენლებს. მოსამართლეს ასევე შეუძლია მიუთითოს დავის გადაწყვეტის შესაძლო შედეგებზე და მხარეებს შესთავაზოს მორიგების პირობები. მორიგების სადავო საკითხის გადაწყვეტა ხდება გაცილებით უფრო სწრაფად და მარტივად, ვიდრე სასამართლოს მიერ საქმის გადაწყვეტის შემთხვევაში. ეს ბუნებრივიცაა, რადგან სასამართლო განხილვა გაცილებით მეტ პროცედურებს და დროს მოითხოვს. მხოლოდ პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისთვის კანონით გათვალისწინებული 2 თვე, რთული კატეგორიის საქმეებზე კი - 5 თვე. თუ გავითვალისწინებთ, რომ მხარეებმა შესაძლოა ისარგებლონ სამივე ინსტანციის სასამართლოში გასაჩივრების უფლებით, დავა შეიძლება გაგრძელდეს საკმაოდ დიდხანს.

ამ პროცედურებისგან განსხვავებით, მორიგებისას საჭიროა მხოლოდ მხარეთა დიალოგის გზით სადავო საკითხებზე შეთანხმება. მხარეთა შეთანხმება

ფორმდება მორიგების აქტით, რომლის დაცვის გარანტი ხდება სასამართლო.

ამასთან, მორიგების შემდეგი უპირატესი თვისება დაკავშირებულია ხარჯებთან. გარდა სახელმწიფო ბაჟისა, მხარეს ასევე დაეკისრება პროცესის სხვა ხარჯების გადახდა, კერძოდ, საქმის განხილვასთან დაკავშირებული, ადვოკატის მომსახურების, მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად განეული, მოწმეების, სპეციალისტებისა და ექსპერტებისთვის მისაცემი, სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებასთან დაკავშირებული, ექსპერტიზის და სხვა ხარჯების. ამ ყველაფრის შემდგომ კი არსებობს იმის გარანტია, რომ სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება არ იქნება მხარისთვის სასურველი. დავის მორიგებით გადაწყვეტა კი გაცილებით ნაკლებ ხარჯებთანაა დაკავშირებული, რაც დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა ეტაპზე მორიგდებიან მხარეები. თუ მორიგება მოხდება სასამართლოს მთავარ სხდომაზე, მაშინ სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა განახევრდება, ხოლო თუ მორიგება მოხდება მთავარ სხდომამდე, მხარე მთლიანად თავისუფლდება სახელმწიფო ბაჟის გადახდისგან.

მორიგების მნიშვნელოვანი უპირატესობა არის ისიც, რომ მორიგების შემთხვევაში მხარეები დავის ძირითად პრობლემატურ საკითხებზე შეთანხმებით ჯერდებიან იმ პოზიციებზე, რომელიც ორივე მხარისთვის მაქსიმალურად მისაღებია, მაშინ როდესაც, სასამართლო გადაწყვეტილებით შესაძლოა, არც ერთი მოდარვე მხარე არ დარჩეს კმაყოფილი.

მხარეთა შორის მორიგების მიღწევის შემთხვევაში, სასამართლოს გა-

მოაქვს განჩინება, რომელშიც დეტალურად უნდა იქნეს მითითებული მორიგების პირობები. სასამართლოს მიერ საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილების მსგავსად, ასეთი განჩინებაც ექვემდებარება იძულებით აღსრულებას, რაც იმას ნიშნავს, რომ თუ მოპასუხე, მორიგების მიუხედავად, ნებაყოფლობით, მინც არ განახორციელებს მოსარჩელის სასარგებლო მოქმედებას, მოსარჩელეს უფლება აქვს სასამართლოს მიმართოს განცხადებით მორიგების განჩინების აღსრულებასთან დაკავშირებული ფორცლის გაცემის თაობაზე, რომელიც შეუძლია წარადგინოს აღსრულების ორგანოში და სასამართლო აღმასრულებელი უზრუნველყოფს მოპასუხის იძულებას, გადაუხადოს მოსარჩელეს მორიგების განჩინებით განსაზღვრული ფულადი თანხა ან შესაბამისი მის სასარგებლოდ არის კონკრეტული მოქმედება, რაც მითითებულია ასეთ განჩინებაში.

ამდენად, სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში მოქმედებს სასამართლოს მიერ მხარეთა შორის დამტკიცებული მორიგების იძულებითი აღსრულების ისეთივე წესი, როგორც მოქმედებს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილების მიმართ.

მხარეთა შორის დავის მორიგებით დამთავრების შემთხვევაში საქმეზე მიღებული ყველა სასამართლოს გადაწყვეტილება და განჩინება უქმდება და საქმის წარმოება წყდება. საქმის მორიგებით დამთავრების შემთხვევაში, სასამართლოსათვის ხელმეორედ მიმართვა დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძველზე, არ შეიძლება.

სასამართლოს განჩინება საქმის მორიგებით დამთავრების შესახებ შეიძლება გასაჩივრდეს კერძო საჩივრით. მხარეებმა მორიგების პირობებში შეიძლება გაითვალისწინონ სახელმწიფო ბაჟის, საერთოდ სასამართლო ხარჯების და ადვოკატის მომსახურებისათვის განეული ხარჯების ერთმანეთს შორის განაწილების წესიც, რომელსაც ასევე წყვეტს სასამართლო, მხარეთა შეთანხმების შესაბამისად.

კერძო არბიტრაჟი

დავის გადაწყვეტის ალტერნატიული გზაა კერძო არბიტრაჟიც. ეს არის ორგანო, რომლის შემადგენლობისა და საარბიტრაჟოს განხილვის წესის განსაზღვრა შეუძლიათ მხოლოდ მხარეებს. კერძო არბიტრაჟი იხილავს მხოლოდ სამოქალაქო დავებს იმ შემთხვევაში, თუ ამ საკითხზე იქნება წერილობითი შეთანხმება მხარეებს შორის.

კერძო არბიტრაჟი შეიძლება იყოს მუდმივმოქმედი ორგანო ან დროებით შეიქმნას კონკრეტული დავის გადაწყვეტად. მხარეებს თავად შეუძლიათ დანიშნონ არბიტრაჟის წევრები.

კერძო არბიტრაჟის მიერ საქმის განხილვა ხასიათდება სისწრაფით. კერძოდ, საარბიტრაჟო განხილვა იწყება საარბიტრაჟო პრეტენზიის არბიტრაჟში წარდგენიდან 10 დღის ვადაში. არბიტრაჟის მიერ გადაწყვეტილების გამოტანის ვადა დგინდება მხარეთა შეთანხმებით, ხოლო ასეთი შეთანხმების არარსებობისას გადაწყვეტილება მიიღება საარბიტრაჟო განხილვის დაწყებიდან ერთი თვის განმავლობაში.

კერძო არბიტრაჟის მიერ დავის გადაწყვეტა მიმდინარეობს სასამართლო საქმის განხილვის მსგავსი პროცედურებით და მის გადაწყვეტილებას

ბას იგივე ძალა აქვს, რაც სასამართლო გადაწყვეტილებას. მისი ნებაყოფლობით შეუსრულებლობის შემთხვევაში, კერძო არბიტრაჟის გადაწყვეტილება აღსრულებად იძულებით.

ამასთან, საქართველოს კანონმდებლობით, მხარეებს უფლება აქვთ საარბიტრაჟო განხილვის ნებისმიერ დროს საქმე დაამთავრონ მორიგებით. ხოლო კერძო არბიტრაჟის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების გასაჩივრება შესაძლებელია რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოში.

მედიაცია

მედიაცია კონფლიქტების მოგვარების ერთ-ერთი მეთოდია, რომლის დროსაც მიუკერძოებელი მხარე - მედიატორი, სასამართლოს გარეშე, მოდავე მხარეებს ურთიერთისაღები შეთანხმების მიღწევაში ეხმარება. მედიაციის პროცესი კონფიდენციალურია, სასამართლოსთან შედარებით ნაკლებ ხარჯებს მოითხოვს და უზრუნველყოფს ორივე მხარის ინტერესების დაკმაყოფილებას.

ეს პროცესი გაცილებით ნაკლებ დანახარჯებს მოითხოვს და, როგორც წესი, უფრო მდგრადი შედეგებითაც გამოირჩევა. მედიაციის პროცესში ჩართულები არიან მედიატორი, მხარეები ან მათი წარმომადგენლები. მედიატორი არის ნეიტრალური პიროვნება, რომელიც საქმეში არსებულ ორივე მხარეს ზუსტად აუხსნის საქმის ვითარებას და შეეცდება მხარეები მოარჩიოს. იგი ეხმარება ძირითადი პრობლემების იდენტიფიცირებაში, საერთო ენის გამოხატვაში და შეთანხმებაში. მედიაცია ნებაყოფლობითია და მხარეს შეუძლია ნებისმიერ ეტაპზე დატოვოს მოლაპარაკება და საქმე განსახილველად სასამართლოს დაუბრუნდეს, იქ დასწრება და განაწილის აღსრულება კი უკვე სახელმწიფოებრივი იძულების წესით მოხდება. მედიაციის ინსტიტუტის მთავარი პრიორიტეტი მხარეების ჩართულობა თავიანთი საქმის მოგვარების პროცესში. მედიატორის დახმარებით მხარეები თავად იღებენ გადაწყვეტილებას საქმესთან დაკავშირებით. მედიაციის ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული პრინციპია „ყველა გამარჯვებული“-ს შედეგის მიღება. ითვლება, რომ გამარჯვებული და დამარცხებული მედიაციის შემთხვევაში არ არსებობს. მედიატორები ძირითადად საკუთრებასთან დაკავშირებულ დავებზე, ბიზნესთან, ოჯახურ და საშობლო დავებზე მუშაობენ.

მედიაციის დადებითი მხარეებია ის, რომ ეს არის ალტერნატიული გადაწყვეტის იაფი და სწრაფი საშუალება. ეს პროცესი მხარეებს შორის ურთიერთობის შენარჩუნებას უწყობს ხელს, ამასთან არის კონფიდენციალური, ორივე მხარე მოგებულა, ოდეს არის შესახებ მხარეები იგებენ ობიექტურ აზრს. დავის გადაწყვეტის აღნიშნული ალტერნატიული საშუალების გამოყენება არა მხოლოდ მხარეებისათვის არის მომგებიანი, არამედ ზოგადად სახელმწიფოსთვისაც. მისი ფართოდ გამოყენება ხელს უწყობს სახელმწიფო რესურსების დაზოგვას, რაც საბოლოოდ მართლმსაჯულების ხარისხზე აისახება.

სწორედ ეს დადებითი მხარეები გახდა გადაწყვეტი, რომ საქართველოში დავის ალტერნატიული გადაწყვეტის საშუალება - მედიაცია დანერვილიყო. თუმცა, ზოგიერთი ექსპერტი მედიაციის უარყოფით მხარეებსაც ასახელებს. კერძოდ, იმას, რომ საქმის გადაწყვეტა არ არის გარანტირებული, გადაწყვეტილება არ არის სავალდებულო ან იძულებით აღსასრულებელი, მეორე მხარე შეიძლება არ დათანხმდეს მედიაციაში მონაწილეობის მიღებას და ა.შ. მიუხედავად ამისა, მედიაცია დღეს მსოფლიოში დავის ალტერნატიული გადაწყვეტის საუკეთესო საშუალება ითვლება. ეს ინსტიტუტი საქართველოში რამდენიმე თვის წინ ამოქმედდა.

გიორგი იაშვილი

როგორც დაგვირდით, გიგი უგულავასა და ვანო მერაბიშვილის შემდეგ ციხეში წერილს ბაჩო ახალაიას ვუგზავნი. ბაჩოა ჩაროზად შემოვიტოვე და კი მეუბნებიან, ძნელი „შესაქმელი“ იქნებოდა, თუმცა რაღა ძნელი — „შეჭმული“ ჰყავთ უკვე და ახლა საქმე ისაა, როდის გამოვა გარეთ და იმ სახეს მიიღებს, რაც უმრავლესობის აზრით, უკვე მიღებული აქვს. მოკლედ, ვინცებო!

გამარჯობა, ბაჩო! ხალხის წყევლამ უნია ახალაიებსო, ასე ამბობენ და შენ ნუ ინერვიულებ — ხომ იცი, როცა გწყევლიან, თეა თუთბერიძის ძუძუები გლოცავენ, მაგრამ სულ მაგის იმედად ნუ იქნები, რამე უფრო ხილული აირჩიე დამცველად... იმასაც ამბობენ, ბაჩოს კობრას გამოხედვა ჰქონდაო. არ უნდა იყოს ეგ ცუდი, მაგრამ ის მაინტერესებს, კობრასავით ყალყზე რომ დგებოდი, სალამურს ვინ უკრავდა? სალამურის დაკვრავზე გამახსენდა და... იმას ამბობენ კიდევ, ბაჩო, გია ბარამია მაგან აცემინაო და სწორედ სალამური იყო შუაშიო. კი გეცოდინება შენ ეს ამბავი დეტალებში და მოდი, ნუ განვავრცობთ...

მაშაშენი როლანდი, თურმე, ხევისბერი გორასავით დაქრის ზუგდიდში და ხანჯალს უმაღავენ. ის კი მაინც გაჰყვიროს, წყეულიმც იყავ ქვეყნისა და ხალხის მოლაღატე... და ხელეხ იქნეს. ვის გულისხმობს ქვეყნისა და ხალხის მოლაღატეში, მართლა ვერ გეტყვი იმიტომ, რომ შენ აქ ზიხარ, დათა საბერძნეთშია აღრიცხვავი, ჩალიჩობს, საქართველოში არ ჩამოიყვანონ და გვერდში არ მოგისვან.

სამეგრელო ამოისუნთქა უთქვენოდ. თურმე თენგიზ გუნავა ფრთამოტეხილი ქათამივით დადის, ზაზა გოროზია უხორთუმო სპილოსავით, მეგისა საერთოდ გადაიკარგა და ეჭვი მაქვს, ისიც დადის ქათამივით (ფრთამოტეხილი თუ გაპუტული, ვერ გეტყვი, მაგრამ ქათამივით) და შენ კი ზიხარ ფაშასავით მატროსოვზე, მოზომილი გაქვს შენი ადგილი და თან 24 საათი გაკვირდებიან. ისიც მითხრეს, ციხის მენიუში ვაშლიაო და თურმე არ ჭამ — გაუთლელი არ მიყვარსო და გასათლელად დანას აღარავინ განდობს. ისე, გაუთლელი ხალხსაც არ უყვარს, ბაჩო და ვინძლო ამიტომ მოგიძულეს შენ და შენი ძმა...

კიდევ თუ იცი, რა გამიკვირდა? შენი ოჯახის წევრები ამბობენ, კვირაში ოცამდე ნიგნს ვუგზავნიო. ვანგარძობა — დღეში თითქმის სამი ნიგნი უნდა ნაიკითხო და არ უნდა იყოს ეგ მარტივი საქმე. პრინციპში, შენ ხომ ყოველთვის სირთულე გიყვარდა და კვირაში ერთ ნიგნს ფაცაცია და მკურნალიძეც კი ნაიკითხავენ თუ იციან კითხვა საერთოდ.

პატიმრის დღიური

პატიმარი №0578

ვინც სასჯელალსრულების სისტემის შიდასამზარეულო იცის, ისიც ეცოდინება, რომ ზონებზე „კაზლიატნიკი“ და „საქათმი“ არსებობს. „კაზლიატნიკი“ „კაზიოლებად“ მონათლული პატიმრები სხედან, ისეთები, რომლებიც ბალანდას თუ ამანათებს დაატარებენ, უბრალოდ, შავ სამუშაოს ასრულებენ ან სხვა პატიმრებისთვის ლიბებს კერავენ და ჩეჩავენ. არ გეგონათ, ამას მუქთად აკეთებდნენ, სანაცვლოდ სიგარეტი ან ტელეფონის ბარათი უნდაო...

„ქათმები“ საერთოდ სხვა კასტაა — ცალკე ცხოვრობენ. მათი მთავარი სამუშაო დამლაგებლობაა. ალაგებენ ყველაფერს — ზონის გარეუზოს, აბანოსა და „პარაშას“ სისუფთავეც სწორედ „ქათმებზე“ დამოკიდებულია. რაც მთავარია, არ შეიძლება ქათამს ხელით შეეხოს — უნმინდურია და თუ გაგაბრაზებს, ცოცხი, ქოში ან ბოთლი უნდა უთავაზო... „ქათამი“ სხვა პატიმრისგან რომ განასხვავო, ხელზე სპეციალური ლენტით მოძრაობს. ლენტი ტანსაცმლის გარედან, ხილულად აქვს. ლენტი „კაზიოლებსაც“ უკეთიათ, თუმცა ფეხზე — მარჯალზე კოჭებთან აქვთ შემოჭარბებული. ყველაზე მთავარი ისაა, რომ „ქათამს“ არ აქვს უფლება, გარედანაც კი შეეხოს ქვაბს, რომელშიც ბალანდა მზადდება. ასეთ შემთხვევაში ზონაზე, შესაძლოა, ბუნტი დაიწყოს. დაწყებული კიდევ, ამიტომ „ქათმებს“ მკაცრი ინსტრუქცია სასიკვდილო მუქარით უშუალოდ ზონის ხელმძღვანელებისაგან აქვს მიღებული. წესს ყველა იცავს, თუმცა გამოწვევებისგან არსებობს...

ბათუმის ციხეზე პატიმრების ახალი პარტია მიიყვანეს. მათ სტანდარტული პროცედურა გაიარეს: კარანტინი, დაშლა, საკანი. ციხე დახურული უნდა იყოს, მაგრამ პატიმრები გარკვეულ საფასურად (სიგარეტი, ყავა), ოფიცრებს საკნებს ალბინებდნენ და ერთმანეთის კამერებში მოძრაობდნენ. ახლადმოყვანილი პატიმრებიდან ერთ-ერთი, მეტსახელად „ნარბა“ ყველაზე მეტად აქტიურობდა. მეორე დღესვე მან მაცურებლების კამერაში ამოჰყო თავი. გამოაცხადა, კაი ბიჭი ვარ და საერთოში ჩამახვედეთო. მას ჯერ თავისი ამბები გამოკითხეს, კაი ბიჭობა ჩამოუთვალეს და როცა მიხვდნენ, „ნარბა“ მართლა ბეგრის იცნობდა და თან ქურდულს „ღეჭავდა“, საერთოს რვეულიც მიაწოდეს. „ნარბამ“ მშვიდად ჩაიკითხა ყველაფერი, მერე კი ციფრების გადამონმება გადაწყვიტა და სიგარეტები, ტელეფონის ბარათები და ჩაი მოიკითხა. ციფრები ერთმანეთს არ დაემთხვა. აშკარა იყო, მაცურებლები რაღაცას მაიმუნობდნენ და სიგარეტი, ჩაი თუ ტელეფონის ბარათი სადღაც გამქრალიყო. „ნარბამ“ იფეთქა, ციხის ე.წ. ბლატავას დაუძახა, მაცურებლებს რვეული თავზე გადაახია და მაცურებლის ფუნქციები თავად იტვირთა.

არ გამოდგა ნარბა ცუდი მაცურებელი. ციხეშიც ამოისუნთქა, საერთოში შესატანი სიგარეტების რაოდენობამაც დაიკლო... ციხეში ნარბას მზეს ფიცულობდნენ. ასეთი სამართლიანი მაცურებელი არ გვახსოვსო, ამბობდნენ, მაგრამ რამდენიმე თვეში ნარბამაც „მოუჭირა“ და საერთოში შესატანი სიგარეტი, ჩაი და ტელეფონის ბარათი მძიმე ტვირთად დაანვა რიგით პატიმრებს.

„ახლა ასეა საქმე, მარაგს შეეკმნით და მერე საერთოდ მოვხსნით რამდენიმე თვით“, — აიმედებდა ნარბა პატიმრებს.

წერილი ბაჩო ახალაიას

„ციხეში ხომ არავინ გაჩმორებს? ამბობენ, „სკიდვას“ (ვანოს) არ ევასება და ვიაზვებო, არ მოუთმინო მაგას არაფერი...“

ის თუ გახსოვს, ბაჩო, ორთაჭალის ციხეში რომ მიხვედი ამაყად, ბუნტის სცენა რომ დადგი და მერე ასევე ამაყად პატიმრები ჩახოცე... მერე უფრო ამაყად სააკაშვილთან მიხვედი და ყვარყვარეს ციხე ნელში გავტეხეო, უთხარი. ყვარყვარეც ქებით ცამდე ავიყვანა. ციდან ვარდნა უფრო მტკივნეული რომ იქნებოდა, კი უნდა გცოდნოდა, მაგრამ ციდან აღამიანები ჭიანჭველებივით ჩანდნენ და სრესდო... ხან აღამიანებს, ხანაც... ნუ განვავრცობთ, თორემ ისევ სალამურამდე მივალთ და გენყინება, ვიცი...

არ გეგონოს, ვინმეს არ ახსოვდე. პირიქით, ყოველდღიურად მოკითხვას გითვლიან აქედან. იმ მოსამართლეს აგინებენ, გამამართლებელი განაჩენი რომ გამოგიტანა და კიდევ იმ პრეზიდენტს, შენ რომ შეგინყალა. ისე, რა „დასტონინად“ მოიქცევი, შეწყალება რომ არ დანერე პრეზიდენტის სახელზე და ეს შენი ოჯახის წევრებს გააკეთებინე? ერთი ეგაა, ეგ „დასტონინსტვა“ მაშინ დაიმსხვრეოდა შენთვის, როცა შეწყალების ფურცელს საკანში მოგიტანდნენ და აუცილებლად უნდა მოგენერა ხელი, სხვაგვარად არაფერი გამოვიდოდა... მაგრამ ამას ხომ „ნარობი“ ვერ დანახავდა, ვერ მიხვდებოდა. შენც ხომ ეს გინდოდა?! ისეთ საქმეებს, რომელიც შენს „დასტონინსტვას“ ეხებოდა, ძირითადად ხომ ისე აკეთებდი, ხალხს ვერ გაეგო. ახლა არ მომეძალო, რუსული სლენგებით რატომ საუბრობო. ახლამა მთავრობამ მიმარჩია, ბაჩო... ინგლისური ენითა და ქართული ტიტრებით ფილმები აღარ გადის და მგონი, შენც მოგწონს ეს...

ისიც მითხრეს, ბაჩო ბალანდას ინუნებსო და მართალიც ხარ. ის არ სჯობდა, დამპალი კომბოსტოსა და კარტოფილისგან სალამურს რომ უმზადებდით პატიმრებს და მაგ საქმეში შენთან ერთად მაშინდელი შენი დოსტი, ირაკლი ოქრუაშვილიც რომ გადიოდა? ახლა არ მითხრა, არაო. დეტალებში ვიცი ეგ ამბავი

და ისედაც დამძიმებულ სულს აღარ დაგიმძიმებ. ხვდები ხომ, შენს მხარეს რომ ვარ და იმასაც მიხვდი, რომ შენი ნახვა ჩემთან ერთად კიდევ რამდენიმე ათას აღამიანს სურს. სწორედ ამიტომ ამბობენ, ბაჩანამ ციხეს შეაფარა თავი, ამდენ მნახველს ვერ აუვიდოდაო, მაგრამ ის „სროკიც“ გავა, ჯერ რომ არ მოუსვიათ და მერე საინტერესო, რას იზამ. შენი მუქარა ნავიკითხე — ივანიშვილს ემუქრები, ასე და ისე გიზამო. არ გენყინოს, არ მჯერა მაგის. ყვარყვარე თუთაბერივით, აღარც ის ჯარი გყავს, ქვიშასავით რომ გეხვია გარს და აღარც ზონდერჯგუფები. იმ ჯარზე გეუბნები, მთელი შემადგენლობა დამორებს რომ უპირებდით და არაფერი რომ არ გამოგივიდათ. უფრო სწორედ, მიჯირყვანამ რომ მოგისწროთ და ბოლომდე ვერ დაანმორეთ. ახლა ციხეში როგორ ხარ, ნეტავ? ხომ არავინ გაჩმორებს? ამბობენ, „სკიდვას“ (ვანოს) არ ევასება და ვიაზვებო. არ მოუთმინო მაგას არაფერი, შენზე მეტი არაფრით არის და ნაკლები ცოდვა არც მაგას ექნება ჩადენილი.

ისე მოგიკითხავ, როგორც არსენა მარაბდელი ზაალ ბარათაშვილს და ისეთივე სიკეთეს გისურვებ, როგორც გეკუთვნოდეს... მერე მოგისწროთ და თუ სურვილი გექნებათ, კიდევ გამოგიგზავნი წერილებს. თქვენ კი იკითხეთ, მეტი რა საქმე გაქვთ... ბალანდის ჭამის მეტი...

„კაზლიატნიკი“ და „საქათმი“ ზონაზე როგორ მოაწყობა „ქათამს“ წარბამ კაი ბიჭები და როგორ გახდა მაცურებელი

ისინიც ითმენდნენ, მაგრამ მოხსნით არაფერი მოხსნილა. ვერც „ბლატნოები“ უბედურდნენ რამეს, რადგან „ნარბას“ მაცურებლობა კბილებით და ბრძოლით ჰქონდა მოპოვებული და ადვილად არაფერს დათმობდა...

რუსთავის ზონაზე ბექა ც. რუსთავის რეგიონს უყურებდა. შვიდი წელი ჰქონდა მისჯილი და მეხუთეს ამთავრებდა, როცა ერთ დღეს გამოუცხადეს, ბათუმის პროკურატურაში ვილაც გირჩიოს და ბათუმის ციხეზე უნდა გადაგიყვანონო. შენუხდა ბექა, მაგრამ სხვა რა გზა ჰქონდა. ელოდა, რომ იმ საქმეს ადრე თუ გვიან ამოუქექავდნენ. იმისთვისაც მზად იყო, სამ წელს დაუმატებდნენ. ამიტომ, იმავე ღამეს მაცურებლობა სხვას გადააბარა, თავად კი „ვარონკით“ ბათუმის გზას დაადგა. ორიოდე კვირა ბექა დაკითხვებზე ატარეს, მერე სასამართლოში. როცა მოიცალა, თანასაკნელებს სთხოვა, მაცურებლების ნახვა მიზნად და როგორ მოგახერხო. აუხსენეს, რომ ამისთვის ერთი ბლოკი „ვინსტონი“ იყო საჭირო. ბექამ სიგარეტი ერთ-ერთ ოფიცერს მისცა და სალამოს მაცურებლების სანახავად გაიყვანეს.

საკანში შესულმა პატიმარმა დანარჩენებს თვალი მოავლო, მიესალმა... მოულოდნელად მოტრიალდა და ოფიცრის სილა გაანწა — ეს სად მომიყვანე შე ნაბოზარო?! ილიალა ბექამ და კამერიდან შურდულივით გავარდა. ოფიცერი ჯერ გაოგნდა, მერე უკან მიჰყვა და ბექამ ცემა-ტყეპა უკვე გარეთ გააგრძელა. გადარეული პატიმარი ჯერ კარცერში ჩაიყვანეს, შემდეგ კი ციხის უფროსის კაბინეტში.

ციხის უფროსი ექიმთან ერთად იჯდა. ექიმმა ბექას თვალში შეხედა, შემდეგ ციხის უფროსს უთხრა, ამას გიჟობის არაფერი ეტყობა და არ დაუჯეროთო.

— ვინ არის გიჟი, თქვე მართლა გიჟებო? ვნახავ მე მაცურებლებს და ბუნტს თუ არა, „შუმოკს“ მაინც მოგიწყობთ, თქვე ბოზებო. ვინ დაგავალათ ჩემი გაფუჭება? ვინ? არ ჩავივიდათ ხომ ფეხი? — ბობოქრობდა ბექა.

— მომიმინე, ან ნესიერად აიხსნი, რა გინდა, ან მაგრად გცემ, — მშვიდად უთხრა ციხის უფროსმა.

— რაღა რა მინდა. მაცურებლების კამერაში წაყვანა ვითხოვე და შენმა სირმა ოფიცერმა „საქათმი“ წამიყვანა. გინდა მითხრა, ეს მისი იდეა იყო? გინდოდათ, „ქათმებთან“ ერთად

ჩაი დამელა და ავტომატურად, მეც „ქათამი“ ვხდებოდი, მაგრამ ფეხი არ ჩავივიდათ. ვიცანი ერთ-ერთი ქათამი, — ისევ აყვირდა ბექა.

ციხის უფროსმა კაბინეტში ოფიცერი გამოიძახა და მკაცრად ჰკითხა: სად წაიყვანე ეს კაცი შენ?

— მაცურებლების კამერაში, უფროსო.

— აბა, „საქათმი“ მიმიყვანა და ერთი „ქათამი“ ვიცანიო? — გაბრაზდა ციხის უფროსი.

— არა, დედას გეფიცები, მაცურებლებთან მყავდა მეორე კამერაში.

— მეორე კამერაში იყავი? — ახლა ბექას მიუბრუნდა ციხის უფროსი და, როცა პატიმარმა თავი დაუქნია, „ნაჩალიჩის“ ცივმა ოფლმა დაასხა.

— ნამო, შენ კამერაში მივიდეთ, — შესთავაზა ბექას და როცა იქამდე მივიდნენ, პატიმრებს ბექას გასაგონად ჰკითხა — მაცურებლების კამერა რომელია, აუხსენით ამ კაცს.

— მეორე, — უპასუხეს პატიმრებმა.

— ახლა შენ წამოხვალ და მეორე კამერაში „ქათამს“ მანახებ, — გაუღიმა ციხის უფროსმა და უკვე ბექას დაასხა ოფლმა.

მეორე კამერაში მისულმა ბექამ მშვიდად იკითხა, ზონის მაცურებელი რომელიაო და როცა „ნარბაზე“ მიანიშნეს, გადაირია.

„ქათამი“ ზონის მაცურებლად ვინ დასვა, მე თქვენი ძალადკაი ბიჭი დედა ვატრე, — ბექას გინება მთელ ციხეს ესმოდა. „ნარბა“ მშვიდად წამოდგა, თანასაკნელებს გადახედა და ციხის უფროსს უთხრა, წამიყვანე, თორემ მომკლავენ ეს სიბიბი...
მეორე დღეს მთელმა ციხემ იცოდა, რომ რვა თვე მაცურებლად ქათამი ჰყავდათ. მის საკანში მსხდომმა, საშვილიშვილოდ შერცხვენილმა „ბლატატამ“ კი, კაი ბიჭობა დაასრულა. ბექას სამი წელი დაუმატეს და რუსთავში დაბრუნებულს, „ნარბაც“ იქ დახვდა, ოღონდ უკვე შესაფერის ადგილზე — „საქათმი-ში“. მთელი დარჩენილი „სროკი“ ამაყობდა „ნარბა“ თავის ნამოქმედარს და მეორე რა, თუ ვინც დაიკაობს ამის გამო დღეში რამდენჯერმე დედას შეაგინებდა ან შეაფურთხებდა. ის მაინც ერთადერთი იყო, ვინც კაი ბიჭები მოატყუა და ციხის მაცურებელი ერქვა.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

9x9 grid with numbers 6, 3, 2, 1, 3, 2, 1, 9, 8, 4, 9, 9, 9, 4, 6, 1, 5, 9, 5, 1, 7, 4, 3, 6, 9, 8, 1, 1, 8, 5, 3

9x9 grid with numbers 3, 8, 7, 5, 7, 3, 9, 5, 2, 9, 3, 7, 6, 1, 8, 6, 8, 6, 2, 3, 9, 2, 3, 8, 1, 9, 6

9x9 grid with numbers 9, 3, 1, 6, 7, 4, 5, 1, 1, 8, 2, 5, 3, 1, 3, 9, 4, 7, 8, 2, 2, 8, 5, 4, 6, 2, 3, 7

9x9 grid with numbers 4, 9, 8, 2, 5, 9, 8, 7, 4, 6, 2, 9, 8, 3, 1, 7, 3, 8, 3, 1, 7, 1, 4, 7, 3, 7, 5, 1

ყველაზე კარგი სამუშაო - ნამსხვრის დიპლუმატორი

ბრიტანელი დიზაინერი და „ნამსხვრის გამომცემელი“ საიმონ პოუპი აცხადებს, რომ ქვეყანაში საუკეთესო სამუშაო აქვს — მის მოვალეობაში წელიწადში დაახლოებით 7 ათასი ერთეული ტკბილეულის გასინჯვა შეეძლება. პოუპს „ახალი პროდუქციის კონტროლიორის“ თანამდებობა უკავია, ამიტომ სამსახურში მუდმივად ფინჯან ჩაისა და ნამსხვარს მიირთმევს. ნამსხვრის დიზაინი და სტილი უნდა შეესაბამებოდეს, რაც მთელი მსოფლიოდან შემოდის, ასევე უნდა დაეაგეგმონო კიდევ. ზოგჯერ არც მჯერა, რომ ხელფასს მხოლოდ ტკბილეულის ჭამაში მიხდებოდეს, — აღიარებს პოუპი. ასეთმა სამუშაომ, წესით, უნდა გაასუქოს ადამიანი, მაგრამ ბრიტანელი დეგუსტატორი მაინც ახერხებს ფორმაში ყოფნას. დღის განმავლობაში 30 ბისკვიტს მაინც სინჯავს, მაგრამ, სომელიეს მსგავსად, ლუკმას მთლიანად არ ყლავს. პოუპი თავს ნამსხვრისა და პეჩენიის გურუდ მიიჩნევს და არც სამსახურის დაკარგვის შიში აქვს — ეკონომიკურმა კრიზისმა მის სფეროზე გავლენა არ იქონია.

სიციხეში ბიუსტადფერით გაგრილებით

ამიერიდან ქალებს შეუძლიათ, დაივიწყონ მარაო ან ჯიბის ვენტილატორი და წლის ცხელ პერიოდს ღირსეულად შეხვდნენ. საცვლების მწარმოებელმა იაპონურმა კომპანიამ Triumph ბიუსტკალტერი გამოუშვა, რომლის წყალობითაც სუსტი სქესის წარმომადგენლები ზაფხულის ხვატში თავს კომფორტულად იგრძნობენ. ამ სასწაული „ლიფის ჩაშკებში“ (რომელიც რატომღაც თევზების აკვარიუმით გამოიყურება) ჟელეს საფენებია ჩადებული, რომელიც ინარჩუნებს სიცივეს, თუმცა ცხელ ამინდში გასეირნების ნინ მათი „ჩაცხება“ საჭირო. გარდა ამისა, ყოველი შემთხვევისთვის, ბიუსტკალტერს, რომელსაც Super Cool Bra უწოდეს, მინიატურული მარაოც მოყვება, მანდილოსნებმა სიციხეში თავი ყოველმხრივ დაცულად რომ იგრძნონ. იაპონელმა მწარმოებელმა ასეთი საცვლი კონდიციონერისთვის საჭირო ელექტროენერჯის დაზოგვის აუცილებლობიდან გამომდინარე შექმნეს. ამომავალი მზის ქვეყანაში, ატომურ სადგურ „ფუკუჟიმაზე“ მომხდარი კატასტროფის გამო, ელექტროენერჯის ეკონომიას დიდი ყურადღება ექცევა.

ველოსიპედის მართვა აუკრძალეს

გერმანელ სტუდენტს, კრისტოფერ ჰანას 15 წლით აუკრძალეს ველოსიპედით სიარული, არაფხიზელ მდგომარეობაში მართვის გამო. ჯერ კიდევ შარშან ზაფხულში 24 წლის ახალგაზრდა პოლიციამ გააჩერა, როცა წვეულებიდან შინ ველოსიპედით ბრუნდებოდა. მის სისხლში ალკოჰოლის დიდი რაოდენობა აღმოაჩინეს და სტუდენტს ადგილზევე მოუწია 500-ევროიანი ჯარიმის გადახდა. წლეულს, მარტში კი, იგი სამედიცინო შემონამებაზე გამოიძახეს, რომელიც მართვის უფლების ხელახლა მისაღებად იყო საჭირო. ეს პროცედურაც 500 ევრო ღირდა და კრისტოფერმა მას თავი აარიდა. განმეორებითი გამოძახების იგნორირების შემდეგ, მართვის უფლების გამცემმა სამმართველომ 15 წლით, ანუ 2029 წლამდე აუკრძალა ნებისმიერი ტრანსპორტის, მათ შორის ველოსიპედის საჭესთან ჯდომა. ყველა სატრანსპორტო საშუალებიდან სტუდენტს მხოლოდ ცხენის გამოყენება შეუძლია.

წინა ნომერში გასული სკანდორღისა და სუდოკუს პასუხები

9x9 grid with numbers 6, 5, 4, 3, 2, 9, 7, 8, 1, 3, 2, 1, 7, 5, 8, 6, 4, 9, 7, 9, 8, 1, 4, 6, 3, 2, 5, 9, 1, 3, 8, 7, 2, 5, 6, 4, 8, 4, 5, 9, 6, 3, 2, 1, 7, 2, 7, 6, 5, 1, 4, 9, 3, 8, 5, 8, 9, 6, 3, 1, 4, 7, 2, 1, 3, 2, 4, 9, 7, 8, 5, 6, 4, 6, 7, 2, 8, 5, 1, 9, 3

9x9 grid with numbers 3, 1, 7, 6, 8, 5, 4, 2, 9, 5, 2, 9, 1, 7, 4, 3, 8, 6, 8, 6, 4, 9, 3, 2, 7, 5, 1, 7, 9, 8, 4, 2, 3, 1, 6, 5, 6, 5, 3, 8, 1, 9, 2, 4, 7, 1, 4, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 3, 2, 8, 1, 7, 9, 6, 5, 3, 4, 4, 3, 6, 2, 5, 1, 9, 7, 8, 9, 7, 5, 3, 4, 8, 6, 1, 2

9x9 grid with numbers 4, 5, 2, 1, 6, 3, 8, 9, 7, 8, 7, 6, 4, 2, 9, 1, 5, 3, 3, 9, 1, 8, 7, 5, 6, 4, 2, 1, 8, 5, 3, 4, 7, 2, 6, 9, 2, 6, 7, 9, 8, 1, 5, 3, 4, 9, 4, 3, 6, 5, 2, 7, 1, 8, 7, 1, 9, 5, 3, 8, 4, 2, 6, 6, 3, 8, 2, 1, 4, 9, 7, 5, 5, 2, 4, 7, 9, 6, 3, 8, 1

9x9 grid with numbers 8, 7, 9, 4, 1, 6, 3, 5, 2, 6, 3, 2, 9, 8, 5, 1, 4, 7, 1, 5, 4, 7, 3, 2, 9, 8, 6, 2, 6, 3, 1, 5, 7, 8, 9, 4, 5, 4, 8, 6, 2, 9, 7, 3, 1, 9, 1, 7, 3, 4, 8, 2, 6, 5, 4, 9, 1, 5, 7, 3, 6, 2, 8, 7, 8, 6, 2, 9, 4, 5, 1, 3, 3, 2, 5, 8, 6, 1, 4, 7, 9

9x9 grid with numbers 1, 6, 2, 7, 5, 9, 4, 3, 8, 9, 8, 4, 3, 6, 2, 1, 7, 5, 3, 7, 5, 4, 1, 8, 6, 9, 2, 6, 2, 1, 5, 9, 7, 8, 4, 3, 4, 9, 3, 8, 2, 6, 7, 5, 1, 7, 5, 8, 1, 4, 3, 2, 6, 9, 5, 4, 6, 2, 3, 1, 9, 8, 7, 8, 1, 9, 6, 7, 5, 3, 2, 4, 2, 3, 7, 9, 8, 4, 5, 1, 6

9x9 grid with numbers 5, 8, 2, 1, 7, 9, 6, 4, 3, 6, 7, 4, 5, 8, 3, 2, 1, 9, 3, 1, 9, 4, 2, 6, 8, 7, 5, 4, 9, 3, 2, 5, 1, 7, 6, 8, 7, 2, 6, 3, 4, 8, 9, 5, 1, 1, 5, 8, 9, 6, 7, 4, 3, 2, 2, 6, 7, 8, 1, 5, 3, 9, 4, 9, 4, 5, 7, 3, 2, 1, 8, 6, 8, 3, 1, 6, 9, 4, 5, 2, 7

9x9 grid with numbers 6, 5, 8, 3, 9, 2, 4, 1, 7, 2, 1, 4, 8, 7, 6, 3, 5, 9, 3, 9, 7, 4, 1, 5, 2, 8, 6, 7, 3, 6, 2, 5, 9, 1, 4, 8, 8, 4, 5, 1, 6, 3, 9, 7, 2, 1, 2, 9, 7, 8, 4, 6, 3, 5, 9, 7, 3, 6, 4, 8, 5, 2, 1, 5, 8, 2, 9, 3, 1, 7, 6, 4, 4, 6, 1, 5, 2, 7, 8, 9, 3

9x9 grid with numbers 3, 8, 4, 5, 7, 2, 6, 1, 9, 7, 2, 6, 1, 9, 4, 5, 8, 3, 5, 1, 9, 8, 6, 3, 7, 4, 2, 2, 7, 3, 6, 4, 5, 1, 9, 8, 8, 9, 5, 3, 2, 1, 4, 7, 6, 6, 4, 1, 9, 8, 7, 3, 2, 5, 4, 6, 7, 2, 5, 9, 8, 3, 1, 1, 5, 2, 4, 3, 8, 9, 6, 7, 9, 3, 8, 7, 1, 6, 2, 5, 4

- მე-10 გვერდი: 1. ჰორაციო; 2. ოპტიკა; 3. ანიონი; 4. იგრიკა; 5. ტრიკონი; 6. რენესანსი; 7. კალიგულა; 8. ნეზვი; 9. სტილირი; 10. ილიოტია; 11. ამულტე; 12. იმავო; 13. ანალიზი; 14. „იზა“; 15. ნაკრძალი; 16. პეროლოტი; 17. აკინაკი; 18. აზუა; 19. პინგისი; 20. კამელოტი; 21. „გროლოში“; 22. მამიდა; 23. ომი; 24. კლანი; 25. გოლგოთა; 26. ტანკა; 27. კომონო; 28. ტომ; 29. ტრემოლო; 30. ტორპედო; 31. ნიავი; 32. აიმაკი; 33. ტიკი; 34. ოხრა; 35. ოვერტაიმი; 36. ომალო; 37. ელიოტი; 38. იურა; 39. პრასი; 40. ველ; 41. რაი; 42. მამა; 43. ნიუ; 44. ალი; 45. ბო; 46. შუ; 47. სოლ; 48. რე; 49. ნავი; 50. მოკრივი; 51. გიმერი; 52. ნო; 53. ედო; 54. უნია; 55. დუმა; 56. ვია; 57. ენია; 58. გო; 59. ალუ; 60. იულონი; 61. ურვადი. მე-12 გვერდი: 1. აქლემი; 2. ქოლევისტიტი; 3. ერქვანი; 4. უსტარი; 5. სეკატორი; 6. ავენტინი; 7. ფლოქეი; 8. იოანე; 9. ტოტია; 10. სკვერი; 11. ოდალისკი; 12. იმიასი; 13. ციალი; 14. ტოტია; 15. იონჯა; 16. ოდიში; 17. ანოფელესი; 18. კალი; 19. ესაია; 20. „მაკაბი“; 21. აბაი; 22. გრანი; 23. იემენი; 24. კიტო; 25. ბორის პაიჭაძე; 26. ობი; 27. იოაკიმი; 28. ფონენდოსკოპი; 29. ლაფეტი; 30. ლინგაფონი; 31. მიგრაცია; 32. პროტონი; 33. სიროკო; 34. ლიფსიტა; 35. ლუი; 36. სნაიპერი; 37. ნერსე; 38. იკებანა; 39. სსრ; 40. სკაპენი; 41. რტო; 42. სნო; 43. პიპა; 44. კუბა; 45. ფინია; 46. ნეცკე; 47. ალიანსი; 48. დანტესი; 49. რიბასი; 50. მადერა; 51. ტანკი; 52. თიანეთი; 53. კარიესი; 54. ანუი; 55. თოფი; 56. ძვალი; 57. ჭიჭყინა; 58. ფაეტონი; 59. უპე; 60. ძნა; 61. აპია; 62. ოძრხე; 63. ორმო; 64. ყური; 65. ინა; 66. დეკა; 67. ტისა; 68. დილა; 69. კრავი; 70. აპი; 71. რალი; 72. ლოპე; 73. ნოტი; 74. პო; 75. კორეა; 76. რეა; 77. ოროლი; 78. იაგო; 79. „ნოკია“; 80. ნიბო; 81. ათი; 82. ათინათი.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

4x4 grid puzzle with numbers 1-9.

4x4 grid puzzle with numbers 1-9.

4x4 grid puzzle with numbers 1-9.

4x4 grid puzzle with numbers 1-9.

ყველაზე სულელური „მშრალი კანონები“

თუ ზოგიერთი ქვეყნის დღეს არსებულ ანტიკოკოპოლურ კანონებს გავეცნობით, ისეთი შთაბეჭდილება დაგვრჩება, რომ მათი დამწერები კანონმდებლების საპასუხისმგებლო მომენტში არცთუ ფხიზელ მდგომარეობაში იყვნენ, სხვა შემთხვევაში ლოგიკის ახსნა შეუძლებელია:

„პირველობის პალმა“ აქ ისევე, როგორც ბევრ სხვა რამეში, მტკიცედ უკავია ამერიკას. მაგალითად, ალასკაზე კანონითაა აკრძალული სპირტიანი სასმელით ხარი-რემის „გამასპინძლება“, ოპიუმის შტატში კი აკრძალულია თევზების „გამოთრობა“. შეერთებულ შტატებში ისევე, როგორც მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში, მკაცრი კანონი მოქმედებს 21 წლამდე ახალგაზრდებზე ალკოჰოლის მოხმარების შესახებ, თუმცა არის გამონაკლისებიც — ვისკონსინის შტატში, თუ მეუღლეებს შორის ერთ-ერთს არ შესრულებია 21 წელი, დალევა შეუძლია, მაგრამ მხოლოდ მეორე ნახევრის ნებართვით. პენსილვანიაშიც ცოლიან მამაკაცს შეუძლია სასმელი მხოლოდ მეუღლის წერილობითი თანხმობის შემთხვევაში მიირთვას.

მისურის შტატში თუ ცხოვრობთ და ჯერ 21 წელი არ შეგსრულებიათ, მაგრამ ნაგვის გადაყრა დამოუკიდებლად შეგიძლიათ, ფრთხილად იყავით, ნარჩენების ასორტიმენტში ლუდის ცარიელი ქილა არ აღმოჩნდეს. თუ ამ ფაქტზე გამოვიჩირობთ, დაგაპატიმრებენ ალკოჰოლის უკანონო მოხმარებისთვის; ინდიანას შტატში, სპირტიანი სასმელის მაღაზიაში აკრძალულია ჩაცვივებული გაზიანი სასმელის გაყიდვა, თბილზე კი აკრძალვა რატომღაც არ ვრცელდება.

ვირჯინიის შტატი ერთ-ერთია იმ პურიტანულ ამერიკაში, სადაც კვირობით ალკოჰოლის ყიდვა შეიძლება, სამაგიეროდ, მწვანე სალათის მოყვარულებს მოთმინებით მოუწევთ მოცდა ორშაბათამდე. ასე რომ, აჯობებს, აქ საყვარელი ბალახეული წინასწარ მოიმარაგოთ.

ამერიკელები, როგორც ცნობილია, ცოტას კითხულობენ, მაგრამ ზოგიერთ შტატში ეს პროცესი კანონმდებლობითაა შეზღუდული. მაგალითად, კალიფორნიაში, ბავშვებისთვის საკითხავი ლიტერატურის სიიდან ამოღებულია „ნითელქუდა“, მიზეზი კი ისაა, რომ ამ ფრანგული ზღაპრის ორიგინალურ ვერსიაში გოგონას ბებიასთან, ნამცხვართან ერთად, ერთი ბოთლი ღვინოც მიაქვს. კანზასის პროკურორმა კი გამოსცა დადგენილება, რომლის მიხედვითაც აშშ-ს საპაეო სივრცეში მოძრავ თვითმფრინავებში ალკოჰოლის გაყიდვა იკრძალება; მიჩიგანში, სადაც აშშ-ში ყველაზე მკაცრი ალკოპოლური კანონები მოქმედებს, ბარ-რესტორნებიდან დარჩენილი სასმელის შინ წაღება იკრძალება. თუ ჩანთაში ლუდის ქილას ან სხვა სასმელის ბოთლს აღმოგიჩენენ, კანონის დარღვევისთვის ციხეშიც შეიძლება აღმოჩნდეთ; ნევადას ბარ-რესტორნებში კი კლიენტებს ეკრძალებათ სასმელზე დღეში სამ ადამიანზე მეტის დაპატიჟება; ნებრასკას ბარებში ლუდს მხოლოდ იმ შემთხვევაში მოგიტანენ, თუ სუპს შეუკვეთავთ, სტიკი, კარტოფილი-ფრი ან ჰამბურგერი ამ შემთხვევაში „არ ჭრის“; ჩრდილოეთ დაკოტას ბარებში აკრძალულია ლუდთან მარილიანი პეჩენიის მიტანა, თუმცა, არაფერია ნათქვამი ჩიფსსა და მარილიან თხილზე, მასაჩუსეტისის ზოგიერთ ბარში კი ლუდით ხელში სიარულია აკრძალული. არატრადიციულ აკრძალვებში ტეხასმა გამოიჩინა თავი, ამ მთავარ კოვბოურ შტატში ფეხზე მდგომს ეკრძალება ლუდის ერთბაშად სამ ყლუპზე მეტის მიღება.

ამერიკის გარდა, საკმაოდ უჩვეულო კანონები მოქმედებს სხვა ქვეყნებშიც. მაგალითად, აფრიკულ განაში, 1994 წელს მიღებული კანონით, 18-წლამდე გოგონასთან ინტიმური კავშირის უფლება მხოლოდ იმ მამაკაცს აქვთ, ვისაც ჯიბეში არანაკლებ 50 დოლარი უდევს, ერთი ცხვარი და სამი ბოთლი ჯინი აქვს. ახალგაზრდა ქალის დაუფლების ასეთი ორიგინალური წესი საკმაოდ მარტივად აიხსნება: სწორედ ამ თანხით განისაზღვრება ჯარიმა, რომელიც მამაკაცმა უნდა გადაიხადოს, თუკი გოგონა დაფეხმძიმდება.

ბოლივიაში უკვე 100 წელზე მეტია მოქმედებს კანონი, რომელიც ქალებს ბარ-რესტორნებში ერთ ჭიქა ღვინოზე მეტის დალევას უკრძალავს — კანონმდებლებმა ჩათვალეს, რომ ამ დოზის გადაჭარბებისას „ქალი მორალურად და სექსუალურად დამყოლი“ ხდება და კანონის დარღვევისთვის მხოლოდ ჯარიმა კი არაა დაწესებული, განქორწინების ოფიციალურ საფუძვლადაც მიიჩნევა.

ყაზბუ კაზბის ინტელექტს აქვითობს

ინგლისელმა ფსიქოლოგებმა, ფინჯანი ყავის დალევამდე და მის შემდეგ, ქალისა და მამაკაცის ქცევებს შორის განსხვავება დაამტკიცეს. მშვენიერი სქესის წარმომადგენლებს გამამხნეველი სასმელი საშუალებას აძლევდა, სტრესულ ვითარებაში ოპერატიულად და ეფექტურად ემოქმედათ, მამაკაცებს კი პირიქით, ყავა ხელს უშლიდა, ეფიქრათ ლოგიკურად, მივლით სწრაფი და სწორი გადაწყვეტილებები.

სპეციალისტებმა ექსპერიმენტში 64 მოხალისე მიიწვიეს და 32 წყვილად დაყვეს. თითოეულს ოთხი ტესტი ელოდა, მანამდე 16 წყვილს ფინჯანი ყავა დააღვინეს, დანარჩენმა მოხალისეებმა კი უკოფეინო სასმელი მიიღეს. კვლევების შედეგებმა აჩვენა, რომ ყავის გავლენით ქალებმა შეძლეს, დავლებას სხვებზე 100 წამით ადრე გამკლავებოდნენ. რაც შეეხება კაცებს, კოფეინი მდებარე რეაქცია სხვებისას 20 წამით ჩამორჩებოდა, მეხსიერების ტესტში კი სრული ჩავარდნა ჰქონდათ. ამგვარად, სწავლულებმა დაამტკიცეს, რომ ყავის დალევა ადუნებს მამაკაცის ინტელექტს, სუსტი სქესის წარმომადგენლებისთვის კი სასარგებლოა: ყოველდღიურად 4 ფინჯანი გამამხნეველი, „ღვთიური სითხე“ საშვილოსნოს ყელის კიბოს ააცილებს, ვინც დღეში 2-3 ფინჯანს მიირთმევს, 15%-ით ნაკლებად უტევს დეპრესია, ვიდრე იმ ქალებს, ვინც იშვიათად სვამს ან საერთოდ არ ეკარება ყავას.

ყველაზე საშიში ფეხსაცმელი

რეზინის მსუბუქი ფეხსაცმელი, ე.წ. შლოპანცი მედიკოსებმა Topical BioMedics-დან ყველაზე საშიშად და მავნედ დაასახელეს. სპეციალისტების შეფასებით, ამ ტიპის ფეხსაცმელი ვერ აფიქსირებს ტერფის თალს, რის გამოც კუნთი იჭიმება და ქუსლის მყესი იძაბება, შედეგად კი მუხლებში, მენჯსა და ზურგის არეში პრობლემებს ვიღებთ. როგორც წესი, „შლოპანცს“ თხელი ძირი აქვს და ამის გამო ფეხი მჭიდროდ ებჯინება მიწას, ასეთი ძალით დაწოლა კი ძვლისა და სახსრებისთვის უსაფრთხო არ არის. იმის გამო, რომ რეზინის ფეხსაცმელი მეტისმეტად ღიაა, მის გასაჩერებლად ფეხისთვის ძალის დატანებაც საჭიროა, შედეგი კი წონასწორობის შესაძლო დაკარგვაა. „შლოპანცს“ განსაკუთრებით უნდა მოერიდონ ის ადამიანები, ვინც ხშირად განიცდის დისკომფორტს ხერხემლის არეში. გარდა იმისა, რომ ღია ფეხსაცმელში ტერფი აბსოლუტურად დაუცველია და შეიძლება ნებისმიერ დროს დაიზიანდეს, რეზინის მასალაც გარკვეულ რისკს შეიცავს — სოკოსა და სხვა ბაქტერიების გასამრავლებლად ხელსაყრელ გარემოს ქმნის. ბუნებრივია, საშიშროება ემოქმედებს მხოლოდ მათ, ვინც ე.წ. ვიეტნამელებს, მთელი დღის განმავლობაში, ჩვეულებრივი ფეხსაცმლის ნაცვლად ატარებს. მხოლოდ პლაჟზე მათი გამოყენება კი საფრთხეს არ ქმნის. მთლიანობაში, საშიშროების თვალსაზრისით, „შლოპანცს“ „ბალეტკაც“ უტოლდება. განსაკუთრებული სიფრთხილე მართებს მშობლებს, რადგან ბავშვის ჯერ კიდევ გაუმარგებელი ძვალ-სახსროვანი სისტემა სუსტია ამ რისკებისადმი. სჯობს, ასეთი ფეხსაცმელი, თანაც უხარისხო, პატარას საერთოდ არ ჩააცვათ.

